

Όμιλος Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν
Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις
(1 Ιανουαρίου – 30 Σεπτεμβρίου 2008)

Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τιτάν
Αρ. μητρώου Α.Ε. 6013/06/Β/86/90
Χαλκίδος 22Α - 111 43 Αθήνα

Περιεχόμενα

	Σελίδες
α) Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις	1
α1. Ενδιάμεση Κατάσταση Ισολογισμού	1
α2. Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων Γ' Τριμήνου	2
α3. Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων Εννεαμήνου	3
α4. Ενδιάμεση Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	4
α5. Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμιακών Ροών	5
β) Στοιχεία και Πληροφορίες	6

Οι ενδιάμεσες συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρίας από σελίδα 1 έως και την σελίδα 27 εγκρίθηκαν κατά την συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου την 23.10.2008.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

ΑΝΔΡΕΑΣ Λ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ500997

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. Ξ163588

Ο Οικονομικός Διευθυντής
Ομίλου

Ο Προϊστάμενος του Λογιστηρίου

Ο Διευθυντής Ενοποιημένων
Οικονομικών Καταστάσεων

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ096808
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/21943

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Χ. ΜΑΥΡΟΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ. Ν237613
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/14180

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Σ. ΝΤΑΝΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ006812
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/15068

Ενδιάμεση Κατάσταση Ισολογισμού

(ποσά σε χιλιάδες €)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

	Όμιλος		Εταιρία	
	30/09/2008	31/12/2007	30/09/2008	31/12/2007
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	1.842.875	1.303.924	266.760	262.214
Επενδυτικά ακίνητα	-	-	6.996	6.996
Ασώματες ακινητοποιήσεις	506.451	301.189	-	-
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-	946.377	515.777
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες	3.911	4.136	-	-
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	2.486	2.497	107	107
Λοιπά μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού	44.949	29.048	3.552	3.386
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	339	203	-	-
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	2.401.011	1.640.997	1.223.792	788.480

Αποθέματα	270.504	226.253	84.779	85.250
Απαιτήσεις από πελάτες	282.281	232.362	136.432	116.526
Λοιπές απαιτήσεις και προπληρωμές	92.167	55.756	10.369	13.687
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	118	657	35	15
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία	1.936	2.361	62	61
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	131.631	167.478	12	13
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων	778.637	684.867	231.689	215.552

ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

3.179.648	2.325.864	1.455.481	1.004.032
------------------	------------------	------------------	------------------

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μετοχικό κεφάλαιο (84.532.574 μετοχές των € 4,00)	338.130	169.065	338.130	169.065
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	22.826	22.826	22.826	22.826
Δικαιώματα προαίρεσως αγοράς μετοχών	10.137	7.016	10.137	7.016
Ίδιες μετοχές	-91.556	-35.945	-91.556	-35.945
Λοιπά αποθεματικά	385.351	396.997	392.533	558.753
Κέρδη εις νέο	706.528	612.868	101.526	83.844
Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν σε μετόχους της Μητρικής Εταιρίας	1.371.416	1.172.827	773.596	805.559
Δικαιώματα Μειοψηφίας	34.479	22.112	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (α)	1.405.895	1.194.939	773.596	805.559

Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	934.053	589.833	417.000	3.609
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	174.579	124.063	31.756	29.079
Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών	38.815	39.332	23.465	21.102
Προβλέψεις	24.841	20.934	2.635	2.887
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	15.925	16.510	6.491	6.747
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.188.213	790.672	481.347	63.424

Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	330.688	146.405	120.123	49.987
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	234.498	168.018	71.915	63.996
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	87	-	87
Υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος	17.262	12.911	8.500	7.442
Προβλέψεις	3.092	12.832	-	13.537
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	585.540	340.253	200.538	135.049

Σύνολο υποχρεώσεων (β)	1.773.753	1.130.925	681.885	198.473
-------------------------------	------------------	------------------	----------------	----------------

ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (α+β)	3.179.648	2.325.864	1.455.481	1.004.032
---	------------------	------------------	------------------	------------------

Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων Γ' Τριμήνου

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Όμιλος		Εταιρία	
	1/7-30/9/2008	1/7-30/9/2007	1/7-30/9/2008	1/7-30/9/2007
Κύκλος εργασιών	418.492	386.424	146.547	133.783
Κόστος πωλήσεων	-281.730	-235.677	-97.089	-80.112
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων	136.762	150.747	49.458	53.671
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	3.412	5.269	2.844	1.540
Συμμετοχή στα κέρδη συγγενών εταιριών	1.236	1.098	-	-
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-29.627	-27.001	-10.990	-9.640
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-6.314	-5.763	-923	-979
Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης	-7.218	-4.333	-2.632	-1.409
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	98.251	120.017	37.757	43.183
Αποσβέσεις που αναλογούν στο κόστος πωλήσεων	-24.179	-23.786	-2.512	-2.471
Αποσβέσεις που αναλογούν στα έξοδα διοικητικής λειτουργίας και διάθεσης	-2.166	-1.480	-277	-267
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	71.906	94.751	34.968	40.445
Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων	5	-224	-	-
Έσοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	2.139	2.168	2	1
Έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	-15.522	-11.317	-7.311	-941
(Ζημίες)/κέρδη από χρηματοοικονομικά εργαλεία	-523	417	226	-86
(Ζημίες)/κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	-980	412	-2.387	1.070
Κέρδη προ φόρων	57.025	86.207	25.498	40.489
Τρέχων φόρος	-7.098	-13.881	-6.324	-9.004
Αναβαλλόμενος φόρος	-1.056	-1.663	-208	-1.183
Κέρδη μετά από φόρους	48.871	70.663	18.966	30.302
<u>Τα καθαρά κέρδη αναλογούν σε :</u>				
Μετόχους της Εταιρίας	47.256	68.770	18.966	30.302
Δικαιώματα Μειοψηφίας	1.615	1.893	-	-
	48.871	70.663	18.966	30.302
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (σε €)	0,5783	0,8152	0,2329	0,3593
Απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή (σε €)	0,5756	0,8127	0,2318	0,3582

Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων Εννεαμήνου

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Όμιλος		Εταιρία	
	1/1-30/9/2008	1/1-30/9/2007	1/1-30/9/2008	1/1-30/9/2007
Κύκλος εργασιών	1.183.547	1.143.758	418.162	400.386
Κόστος πωλήσεων	-786.436	-708.404	-267.843	-239.568
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων	397.111	435.354	150.319	160.818
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	14.370	12.766	7.530	6.111
Συμμετοχή στα κέρδη συγγενών εταιριών	2.818	2.868	-	-
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-87.662	-78.680	-33.198	-30.080
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	-18.804	-17.782	-3.070	-3.120
Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης	-18.561	-12.741	-6.729	-4.810
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	289.272	341.785	114.852	128.919
Αποσβέσεις που αναλογούν στο κόστος πωλήσεων	-72.468	-66.378	-7.344	-7.166
Αποσβέσεις που αναλογούν στα έξοδα διοικητικής λειτουργίας και διάθεσης	-5.607	-4.329	-840	-785
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	211.197	271.078	106.668	120.968
Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων	240	53	7.456	2.656
Έσοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	6.228	5.733	295	233
Έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	-39.399	-29.657	-13.339	-2.331
(Ζημίες)/κέρδη από χρηματοοικονομικά εργαλεία	-250	-338	109	-88
Κέρδη/(ζημίες) από συναλλαγματικές διαφορές	1.411	1.367	-2.138	1.687
Κέρδη προ φόρων	179.427	248.236	99.051	123.125
Τρέχων φόρος	-1.830	-50.061	-12.448	-32.284
Αναβαλλόμενος φόρος	-10.347	-972	-2.677	375
Κέρδη μετά από φόρους	167.250	197.203	83.926	91.216
<u>Τα καθαρά κέρδη αναλογούν σε :</u>				
Μετόχους της Εταιρίας	163.246	193.337	83.926	91.216
Δικαιώματα Μειοψηφίας	4.004	3.866	-	-
	167.250	197.203	83.926	91.216
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (σε €)	1,9795	2,2901	1,0177	1,0805
Απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή (σε €)	1,9702	2,2829	1,0129	1,0771

Ενδιάμεση Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Όμιλος

Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν σε μετόχους της Μητρικής Εταιρίας

(ποσά σε χιλιάδες €)

Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2007

	Κοινές μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Προνομιούχες μετοχές	Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	Κοινές ίδιες μετοχές	Προνομιούχες ίδιες μετοχές	Λοιπά αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών	Σύνολο	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Επίδραση ισοτιμιών	-	-	-	-	-	-	-45.709	-2.828	-48.537	44	-48.493
Μεταβολές στις διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου επενδύσεων μετά την αναβαλλόμενη φορολογία	-	-	-	-	-	-	11.477	-	11.477	-	11.477
Διανεμηθέντα μερίσματα κοινών και προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	-	15	-63.353	-63.338	-2.488	-65.826
Αγορά ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-12.209	-9	-	-	-12.218	-	-12.218
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	193.337	193.337	3.866	197.203
Κέρδη από αποτίμηση στην εύλογη αξία των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	-	-	-	-	-	-	50	281	331	-	331
Καταβολή επιπλέον τιμήματος για εξαγορά θυγατρικής	-	-	-	-	-	-	-	-4.280	-4.280	-	-4.280
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	-	2.292	-	-	-	-	2.292	-	2.292
Μεταφορά σε αποθεματικά	-	-	-	-	-	-	437	-437	-	-	-

Υπόλοιπο στις 30 Σεπτεμβρίου 2007

153.832	22.724	15.138	5.811	-12.711	-9	340.193	634.275	1.159.253	21.592	1.180.845
---------	--------	--------	-------	---------	----	---------	---------	-----------	--------	-----------

Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2008

Επίδραση ισοτιμιών	-	-	-	-	-	-	43.393	-2.002	41.391	1.148	42.539
Διανεμηθέντα μερίσματα κοινών και προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-63.399	-63.399	-1.911	-65.310
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	163.246	163.246	4.004	167.250
Αγορά ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-55.503	-108	-	-	-55.611	-	-55.611
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	153.927	-	15.138	-	-	-	-166.220	-2.845	-	-	-
Υπεραξία από αναπροσαρμογή περιουσιακών στοιχείων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
αποκτηθείσας συμμετοχής	-	-	-	-	-	-	109.841	-	109.841	3.426	113.267
Αναλογία μειοψηφίας στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.030	3.030
θυγατρικών εταιριών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	-	3.121	-	-	-	-	3.121	-	3.121
Δικαιώματα μειοψηφίας λόγω εξαγοράς θυγατρικών εταιριών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.670	2.670
Μεταφορά σε αποθεματικά	-	-	-	-	-	-	1.340	-1.340	-	-	-

Υπόλοιπο στις 30 Σεπτεμβρίου 2008

307.854	22.826	30.276	10.137	-91.439	-117	385.351	706.528	1.371.416	34.479	1.405.895
---------	--------	--------	--------	---------	------	---------	---------	-----------	--------	-----------

Το ποσό των € 113,3 εκατ. που αφορά την υπεραξία από αναπροσαρμογή περουνσιακών στοιχείων αποκληθείσας συμμετοχής του Ομίλου της περιόδου 1.1-30.9.2008, αναφέρεται στο μερίδιο που αναλογεί στην αύξηση του αποθεματικού αναπροσαρμογών της υφιστάμενης συμμετοχής του Ομίλου στην κοινοπρακτική εταιρία Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd. και στις θυγατρικές της. Η συγκριμένη αύξηση προέκυψε από την προσωρινή εκτίμηση της εύλογης αξίας της ανωτέρω κοινοπραξίας, κατά την ημερομηνία της απόκτησης του ελέγχου της από τον Όμιλο.

Εταιρία

(ποσά σε χιλιάδες €)

Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2007

153.832	22.724	15.138	3.519	-502	-	503.366	83.798	781.875
Διανεμηθέντα μερίσματα κοινών και προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	15	-63.353	-63.338
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-	-	-	-	-	91.216	91.216
Αγορά ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-12.209	-9	-	-12.218
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	-	2.292	-	-	-	2.292

Υπόλοιπο στις 30 Σεπτεμβρίου 2007

153.832	22.724	15.138	5.811	-12.711	-9	503.381	111.661	799.827
---------	--------	--------	-------	---------	----	---------	---------	---------

Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2008

153.927	22.826	15.138	7.016	-35.936	-9	558.753	83.844	805.559
Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	153.927	-	15.138	-	-	-166.220	-2.845	-
Διανεμηθέντα μερίσματα κοινών και προνομιούχων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-63.399	-63.399
Καθαρό κέρδος περιόδου	-	-	-	-	-	-	83.926	83.926
Αγορά ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-55.503	-108	-	-55.611
Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	-	3.121	-	-	-	3.121

Υπόλοιπο στις 30 Σεπτεμβρίου 2008

307.854	22.826	30.276	10.137	-91.439	-117	392.533	101.526	773.596
---------	--------	--------	--------	---------	------	---------	---------	---------

Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμιακών Ροών

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Όμιλος		Εταιρία	
	1/1-30/9/2008	1/1-30/9/2007	1/1-30/9/2008	1/1-30/9/2007
Ταμιακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων				
Κέρδη προ φόρων	179.427	248.236	99.051	123.125
<i>Προσαρμογές του κέρδους σε σχέση με τις εξής συναλλαγές:</i>				
Αποσβέσεις	78.075	70.707	8.184	7.951
Προβλέψεις	4.876	8.189	-33	2.322
Συναλλαγματικές διαφορές	-1.411	-1.367	2.138	-1.687
Έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων	-240	-53	-7.456	-2.656
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	33.385	24.032	13.071	2.180
Αποτελέσματα (έσοδα/έξοδα, κέρδη/ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	2.623	-120	1.780	1.881
Κέρδος εκμεταλλεύσεως πριν από τις μεταβολές του κεφαλαίου κινήσεως	296.735	349.624	116.735	133.116
Μείωση/(αύξηση) αποθεμάτων	-19.844	-16.272	653	-8.159
Αύξηση απαιτήσεων από πελάτες και λοιπούς λογαριασμούς	-39.346	-829	-20.202	-5.154
Αύξηση/(μείωση) τρεχουσών υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	5.144	2.356	9.751	-3.247
Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση	242.689	334.879	106.937	116.556
Καταβεβλημένοι φόροι	-31.815	-71.144	-24.328	-37.585
<i>Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες</i>	<i>210.874</i>	<i>263.735</i>	<i>82.609</i>	<i>78.971</i>
Ταμιακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων				
Αποκτήσεις θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών (σημ. 18)	-383.072	-235.622	-429.500	-18
Εισροές από αύξηση δικαιωμάτων μειοψηφίας σε θυγατρικές εταιρίες	3.030	-	-	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	-139.138	-163.866	-13.746	-9.798
Εισροές από πωλήσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	2.082	4.014	683	757
Μερίσματα εισπραχθέντα	240	54	10.105	2.579
Εισροές από την πώληση επενδυτικών τίτλων	945	131	-	-
Εκροές για την απόκτηση επενδυτικών τίτλων	-1.380	-1.184	-117	-26
Τόκοι εισπραχθέντες	6.015	5.625	151	125
<i>Σύνολο εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες</i>	<i>-511.278</i>	<i>-390.848</i>	<i>-432.424</i>	<i>-6.381</i>
Σύνολο ταμιακών ροών μετά από τις επενδυτικές δραστηριότητες	-300.404	-127.113	-349.815	72.590
Ταμιακές Ροές Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	-40.107	-29.657	-13.222	-2.305
Εκροές για αγορά ιδίων μετοχών	-55.321	-12.218	-55.321	-12.218
Εισροές από κρατικές επιχορηγήσεις	-	230	-	26
Μερίσματα πληρωθέντα	-65.501	-65.628	-63.343	-63.240
Εισροές από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	735.072	540.801	590.052	69.471
Εκροές για αποπληρωμή δανείων	-310.578	-252.320	-108.352	-64.320
<i>Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες</i>	<i>263.565</i>	<i>181.208</i>	<i>349.814</i>	<i>-72.586</i>
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα περιόδου	-36.839	54.095	-1	4
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	167.478	138.027	13	28
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	992	-1.355	-	-
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα λήξης περιόδου	131.631	190.767	12	32

Περιεχόμενα των σημειώσεων επί των ενδιάμεσων συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες και λογιστικές αρχές
- 1.1 Βάση κατάρτισης
- 1.2 Ενοποίηση
- 1.3 Μετατροπή ξένου νομίσματος
- 1.4 Ενσώματες ακινητοποιήσεις
- 1.5 Επενδυτικά ακίνητα
- 1.6 Ασώματες ακινητοποιήσεις
- 1.7 Δαπάνες απογύμνωσης λατομείων
- 1.8 Απομείωση ενσώματων και ασωμάτων ακινητοποιήσεων (εξαιρούμενης της υπεραξίας)
- 1.9 Μισθώσεις – όταν εταιρία του Ομίλου είναι ο μισθωτής
- 1.10 Αποθέματα
- 1.11 Εμπορικές απαιτήσεις
- 1.12 Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα
- 1.13 Μετοχικό κεφάλαιο
- 1.14 Δανειακές υποχρεώσεις
- 1.15 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος
- 1.16 Παροχές σε εργαζομένους
- 1.17 Κρατικές επιχορηγήσεις για αγορά παγίου εξοπλισμού
- 1.18 Προβλέψεις
- 1.19 Δαπάνες περιβαλλοντικής αποκατάστασης
- 1.20 Αναγνώριση εσόδων
- 1.21 Μερίσματα που πληρώθηκαν
- 1.22 Αναφορές τομέων
- 1.23 Δικαιώματα εκπομπής ρύπων CO₂
- 1.24 Χρηματοοικονομικά εργαλεία
2. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις
- 2.1 Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας
- 2.2 Φόρος εισοδήματος
- 2.3 Εύλογες αξίες και ωφέλιμες ζωές των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων
- 2.4 Αναταξινομήσεις
3. Στοιχεία ανά γεωγραφική περιοχή
4. Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα
5. Κύριες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες
6. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
7. Λογιστικές μέθοδοι
8. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη
9. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού
10. Κεφαλαιουχικές δαπάνες και εκποιήσεις
11. Κέρδη ανά μετοχή
12. Αγορά ιδίων μετοχών
13. Προβλέψεις
14. Συναλλαγές με συνδεδεμένα με την Εταιρία μέρη
15. Σημαντικότερες μεταβολές στα ενοποιημένα στοιχεία ισολογισμού και αποτελεσμάτων περιόδου
16. Χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών
17. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις/απαιτήσεις
18. Αποκτήσεις θυγατρικών
19. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού
20. Αναταξινομήσεις
21. Κύριες ισοτιμίες ισολογισμού και αποτελεσμάτων

1. Γενικές πληροφορίες και λογιστικές αρχές

Η Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τιτάν (η Εταιρία), και οι θυγατρικές επιχειρήσεις της, συνολικά «ο Όμιλος», δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, εμπορία και διανομή μιας μεγάλης ποικιλίας δομικών υλικών, από τσιμέντο, έτοιμο σκυρόδεμα, αδρανή, τσιμεντόλιθους, κονιάματα, ιπτάμενη τέφρα, καθώς επίσης και επιτραπέζιων ειδών από πορσελάνη. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα, τα Βαλκάνια, την Αίγυπτο και τις Η.Π.Α.

Η Εταιρία είναι Ελληνική Ανώνυμη Εταιρία με αριθμό μητρώου Α.Ε. 6013/06/Β/86/90, με έδρα την Αθήνα επί της οδού Χαλκίδος 22Α 11143 και είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρίας (εφεξής οι οικονομικές καταστάσεις) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 23 Οκτωβρίου 2008.

Σύνοψη των σημαντικών λογιστικών αρχών

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν για την κατάρτιση αυτών των οικονομικών καταστάσεων διατυπώνονται παρακάτω:

1.1 Βάση κατάρτισης

Οι ενδιάμεσες συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις για την εννεάμηνη περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2008 (εφεξής : Οικονομικές Καταστάσεις) έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 34 «Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις».

Οι ενδιάμεσες συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις δεν περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες και σημειώσεις που απαιτούνται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και πρέπει να διαβάζονται σε συνάρτηση με τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της 31 Δεκεμβρίου 2007.

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για την ετοιμασία των συνοπτικών ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπείς με αυτές που ακολουθήθηκαν στην κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2007, εκτός από την υιοθέτηση των νέων προτύπων ή/και διερμηνειών, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις περιόδους μετά την 1 Ιανουαρίου 2008. Τα πρότυπα ή/και διερμηνείες αυτά (-ές) αναφέρονται παρακάτω.

Νέα πρότυπα, ερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων

Τα νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποιήσεις στα υφιστάμενα πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν ισχύουν ακόμα έχουν ως ακολούθως:

(α) ΔΛΠ 23 Κόστη δανεισμού- Τροποποιημένο. Έχει γίνει έκδοση τροποποιημένου ΔΛΠ 23 Κόστη δανεισμού, τον Μάρτιο του 2007 και έχει εφαρμογή για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009. Η τροποποίηση του προτύπου απαιτεί την κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού, όταν τέτοια κόστη αφορούν ένα περιουσιακό στοιχείο που πληρεί τις προϋποθέσεις. Η τροποποίηση του προτύπου δεν έχει ακόμα υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(β) ΔΠΧΠ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΛΠ 27 Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις. Η τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 3 και ΔΛΠ 27 εκδόθηκε τον Ιανουάριο 2008 και εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2009. Το ΔΠΧΠ 3 θα έχει εφαρμογή στις συνενώσεις επιχειρήσεων που προκύπτουν σε αυτές τις περιόδους και το πεδίο εφαρμογής του έχει τροποποιηθεί για να περιλαμβάνει συνενώσεις επιχειρήσεων που τελούν υπό κοινό έλεγχο και συνενώσεις χωρίς καταβολή τιμήματος (παράλληλη εισαγωγή μετοχών).

Το ΔΠΧΠ 3 και το ΔΛΠ 27, μεταξύ άλλων, απαιτούν μεγαλύτερη χρήση της εύλογης αξίας μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων και την ενδυνάμωση της οικονομικής κατάστασης της αναφερόμενης οντότητας. Επιπλέον, αυτά τα πρότυπα εισάγουν τις ακόλουθες απαιτήσεις: (1) να γίνεται επανυπολογισμός του μεριδίου συμμετοχής όταν ο έλεγχος ανακτάται ή χάνεται (2) να αναγνωρίζεται άμεσα στα ίδια κεφάλαια η επίδραση όλων των συναλλαγών μεταξύ ελεγχόμενων και μη ελεγχόμενων μερών, όταν ο έλεγχος δεν έχει χαθεί, και (3) εστιάζεται στο τι έχει δοθεί στον πωλητή ως τίμημα παρά στο ποσό της δαπάνης για την απόκτηση. Πιο συγκεκριμένα, στοιχεία όπως κόστος που σχετίζονται άμεσα με την αγορά, μεταβολές στην αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και εξοφλήσεις συμβολαίων που προϋπήρχαν θα λογιστικοποιούνται ξεχωριστά από τις συνενώσεις επιχειρήσεων και θα επηρεάζουν συχνά και την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η τροποποίηση στα πρότυπα αυτά δεν έχει υιοθετηθεί ακόμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(γ) ΔΛΠ 1, Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων – Τροποποιημένο. Έχει γίνει η έκδοση του τροποποιημένου ΔΛΠ 1- Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων, τον Σεπτέμβριο του 2007 και έχει εφαρμογή για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου του 2009. Η τροποποίηση του προτύπου απαιτεί όπως στην κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων περιλαμβάνονται μόνο οι συναλλαγές με τους μετόχους. Γίνεται εισαγωγή μια καινούριας κατάστασης συνολικού εισοδήματος και τα μερίσματα προς τους μετόχους θα εμφανίζονται μόνο στην κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων ή στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων. Ο Όμιλος είναι στην διαδικασία της αξιολόγησης της επίδρασης από την εφαρμογή της τροποποίησης του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις. Η τροποποίηση του προτύπου δεν έχει ακόμα υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(δ) ΔΠΧΠ 8, Λειτουργικοί τομείς (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009). Το πρότυπο απαιτεί την γνωστοποίηση της πληροφόρησης για τους λειτουργικούς τομείς του Ομίλου και αντικαθιστά τις απαιτήσεις για τον καθορισμό των βασικών και δευτερευόντων αναφορικών τομέων του Ομίλου. Ο Όμιλος είναι στη διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης από την εφαρμογή της τροποποίησης του προτύπου στις οικονομικές καταστάσεις.

(ε) Διερμηνεία 13, Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουλίου 2008). Η Διερμηνεία δεν ισχύει για τις δραστηριότητες του Ομίλου. Η Διερμηνεία δεν έχει ακόμα υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(στ) Τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 2, Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών "όροι εξάσκησης και ακυρώσεις" (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009). Η Τροποποίηση στο πρότυπο δεν έχει ακόμα υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(ζ) Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 32 και ΔΛΠ 1 Χρηματοοικονομικά Μέσα διαθέσιμα από τον κάτοχο (ή "puttable" μέσο) (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009). Η τροποποίηση στο ΔΛΠ 32 απαιτεί όπως ορισμένα χρηματοοικονομικά μέσα διαθέσιμα από τον κάτοχο («puttable» μέσα) και υποχρεώσεις που ανακύπτουν κατά την ρευστοποίηση μιας οντότητας καταταχθούν ως Ίδια Κεφάλαια εάν πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια. Η τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 απαιτεί γνωστοποίηση πληροφοριών αναφορικά με τα «puttable» μέσα που κατατάσσονται ως Ίδια Κεφάλαια. Ο Όμιλος αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις δεν θα επηρεάσουν τις οικονομικές του καταστάσεις.

η) Η Διερμηνεία 15, «Συμβόλαια για την Κατασκευή Ακίνητης Περιουσίας» εκδόθηκε στις 3 Ιουλίου 2008 και ισχύει για ετήσιες περιόδους από 1 Ιανουαρίου 2009 και μετά και έχει αναδρομική εφαρμογή. Η Διερμηνεία 15 παρέχει οδηγίες για τον καθορισμό του εάν ένα συμβόλαιο για την κατασκευή ακίνητης περιουσίας εμπίπτει στο πλαίσιο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια» ή του Δ.Λ.Π. 18 «Εσοδα» και αναφορικά με αυτό το πρότυπο, τότε πρέπει να αναγνωρίζεται το έσοδο από την κατασκευή. Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης της επίπτωσης της εφαρμογής αυτής της διερμηνείας στις Οικονομικές Καταστάσεις. Αυτή η διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

θ) Η Διερμηνεία 16, «Αντιστάθμιση Καθαρής Επένδυσης σε Εκμετάλλευση στο Εξωτερικό» εκδόθηκε στις 3 Ιουλίου 2008 και ισχύει για ετήσιες περιόδους από 1 Οκτωβρίου 2008 και μπορεί να έχει αναδρομική ή μελλοντική εφαρμογή. Η Διερμηνεία 16 ξεκαθαρίζει τρία κυρίως θέματα, δηλαδή:

α) Το νόμισμα παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων δεν δημιουργεί έκθεση σε κίνδυνο για την οποία η εταιρεία μπορεί να εφαρμόσει λογιστική αντιστάθμισης. Συνεπώς, η μητρική εταιρεία μπορεί να προσδιορίσει σαν κίνδυνο προς αντιστάθμιση μόνο τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας της και του νομίσματος της εκμετάλλευσης στο εξωτερικό.

β) Οποιαδήποτε εταιρεία του Ομίλου μπορεί να κατέχει μέσα αντιστάθμισης.

γ) Παρότι το Δ.Λ.Π. 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επimέτρηση» εφαρμόζεται για τον καθορισμό του ποσού που πρέπει να μεταφερθεί στα Αποτελέσματα Χρήσης από το αποθεματικό για συναλλαγματικές διαφορές αναφορικά με το μέσο αντιστάθμισης, το Δ.Λ.Π. 21 «Οι Επιδράσεις Μεταβολών στις Τιμές Συναλλάγματος» εφαρμόζεται αναφορικά με το στοιχείο που αντισταθμίζεται.

Ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία τις εκτίμησης της επίπτωσης της εφαρμογής αυτής της διερμηνείας στις Οικονομικές Καταστάσεις. Αυτή η διερμηνεία δεν έχει υιοθετηθεί ακόμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εφαρμογή για το έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2008. Τα ακόλουθα Πρότυπα και Διερμηνείες ισχύουν από την τρέχουσα περίοδο. Κανένα από τα Πρότυπα και Διερμηνείες δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

(α) Διερμηνεία 11, ΔΠΧΠ 2, Συναλλαγές με Ίδιες Μετοχές και μεταξύ εταιριών Ίδιου Ομίλου (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Μαρτίου 2007). Το πρότυπο απαιτεί όπως συναλλαγές στις οποίες παραχωρείται σε εργαζόμενο δικαίωμα επί συμμετοχικών τίτλων μιας οικονομικής οντότητας, θεωρούνται για σκοπούς λογιστικής μεταχείρισης κοινές μετοχές. Η εφαρμογή της διερμηνείας δεν είχε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις καθώς ο λογιστικός χειρισμός που εφάρμοσε ο Όμιλος δεν διέφερε από τις σχετικές πρόνοιες της Διερμηνείας.

(β) Διερμηνεία 12, Συμβάσεις παραχώρησης (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2008). Η Διερμηνεία δεν έχει εφαρμογή στον Όμιλο και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

(γ) Διερμηνεία 14 ΔΛΠ 19 Το Όριο στην αναγνώριση Περιουσιακού Στοιχείου Καθορισμένων Παροχών, οι Ελάχιστες Απαιτήσεις Χρηματοδότησης και οι Αλληλεπιδράσεις τους (εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2008). Η Διερμηνεία δεν έχει ακόμα υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Όμιλος αναμένει ότι αυτή η τροποποίηση δεν θα επηρεάσει σημαντικά τις οικονομικές του καταστάσεις, δεδομένου ότι όσα χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένου παροχών υπάρχουν, καταλήγουν σε καθαρή υποχρέωση.

1.2 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές εταιρίες είναι εκείνες (συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών οντοτήτων ειδικού σκοπού) στις οποίες ο Όμιλος έχει ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του μισού των δικαιωμάτων ψήφου ή έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές που ακολουθούνται.

Η ύπαρξη ενδεχόμενων δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν, λαμβάνονται υπόψη, όταν ο Όμιλος αξιολογεί εάν έχει τον έλεγχο μιας εταιρίας.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία που ο έλεγχός τους μεταβιβάζεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που διακόπτεται ο έλεγχος. Η λογιστική μέθοδος εξαγοράς χρησιμοποιείται για την ενσωμάτωση των εξαγοραζόμενων θυγατρικών. Η παράγραφος 1.6(α) περιγράφει τη λογιστική αντιμετώπιση της υπεραξίας. Το κόστος μιας εξαγοράς υπολογίζεται ως το άθροισμα των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία συναλλαγής, των περιουσιακών στοιχείων που προσφέρονται, των μετοχών που εκδίδονται και των υποχρεώσεων που υφίστανται ή αναλαμβάνονται πλέον οποιουδήποτε κόστους που σχετίζεται άμεσα με την εξαγορά. Τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού, οι υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις υπολογίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία συναλλαγής, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσοστού της μειοψηφίας.

Η διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της εύλογης αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, αναγράφεται ως υπεραξία. Όταν το κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές, υπόλοιπα λογαριασμών και τα μη πραγματοποιημένα κέρδη που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου, απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται επίσης, εκτός εάν το κόστος τους δεν μπορεί να ανακτηθεί.

Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών εταιριών έχουν τροποποιηθεί όποτε κρίθηκε αναγκαίο έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρίας.

Τα δικαιώματα μειοψηφίας αντιπροσωπεύουν το ποσοστό των κερδών ή ζημιών και των ιδίων κεφαλαίων που δεν αναλογούν στον Όμιλο. Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζονται διακριτά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων καθώς και σε διακριτή γραμμή στα ίδια κεφάλαια της ενοποιημένης κατάστασης ισολογισμού. Σε περίπτωση εξαγοράς δικαιωμάτων μειοψηφίας από την Εταιρία, η διαφορά μεταξύ του τιμήματος εξαγοράς και της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας που εξαγοράζεται αναγνωρίζεται ως υπεραξία.

Στον ισολογισμό της Εταιρίας οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις προβλέψεις για απαξίωση, εφόσον υπάρχουν.

(β) Κοινοπραξίες (οντότητες ελεγχόμενες από κοινού)

Κοινοπραξία θεωρείται η εταιρία που ελέγχεται από κοινού από τον Όμιλο και από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με τις οποίες ο Όμιλος έχει συνάψει συμβατική υποχρέωση. Οι κοινοπραξίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης, λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό που κατέχει ο Όμιλος την ημερομηνία ενοποίησης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, γίνεται ενσωμάτωση του ποσοστού του Ομίλου από όλες τις αναλυτικές γραμμές εσόδων, εξόδων, ενεργητικού, παθητικού και ταμιακών ροών της κοινοπραξίας, με εκείνες που εμφανίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το μερίδιο των κερδών ή ζημιών που προκύπτει από πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού προς τις κοινοπραξίες και αντιστοιχεί στους άλλους εταίρους της κοινοπραξίας.

Ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει το μερίδιο που του αναλογεί από τα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την αγορά στοιχείων ενεργητικού, που προέρχονται από την κοινοπραξία έως ότου διαθέσει τα συγκεκριμένα στοιχεία σε ένα τρίτο μέρος. Ωστόσο εάν η ζημία που προκύπτει από τη συναλλαγή καταδεικνύει, ότι υπάρχει μείωση της καθαρής πραγματοποιήσιμης αξίας ή ζημίας λόγω απαξίωσης, τότε η ζημία αυτή αναγνωρίζεται άμεσα.

Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών έχουν τροποποιηθεί, όποτε κρίθηκε απαραίτητο, για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρίας.

(γ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις αποκαλούνται οι νομικές οντότητες όπου η συμμετοχή του Ομίλου, μετά δικαιωμάτων ψήφου, είναι μεταξύ 20% και 50%, καθώς και οι εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί σημαντική επιρροή αλλά δεν τις ελέγχει. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά καταχωρούνται στο κόστος κτήσης. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν την υπεραξία (καθαρή από οποιεσδήποτε ζημιές από απαξίωση) που αναγνωρίστηκε κατά την εξαγορά.

Σύμφωνα με την παραπάνω μέθοδο η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν μετά την εξαγορά των συγγενών εταιριών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και η συμμετοχή του Ομίλου επί των αποθεματικών που σχηματίζονται μετά από την εξαγορά αναγνωρίζεται στα λοιπά αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές, μετά από την εξαγορά, μεταβολές στους λογαριασμούς των ιδίων κεφαλαίων τροποποιούνται έναντι του εμφανιζόμενου ποσού της επένδυσης.

Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις εταιρίες αυτές. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές απαλείφονται επίσης, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ένδειξη απαξίωσης των στοιχείου ενεργητικού όπου μεταφέρθηκε. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά τους. Όταν η αναλογία του Ομίλου στις ζημιές μιας συγγενούς επιχείρησης ισούται ή υπερβαίνει το ποσό συμμετοχής του, τότε ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει ανειλημμένες υποχρεώσεις ή πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό των εταιριών αυτών.

Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί, όποτε κρίθηκε απαραίτητο, για να είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρίας.

1.3 Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου απεικονίζονται στο τοπικό νόμισμα που ισχύει στη χώρα όπου δραστηριοποιούνται, το οποίο αποτελεί και το λειτουργικό τους νόμισμα. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζονται σε ευρώ (€), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα λογαριασμών

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρησιμοποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών (τρέχουσες ισοτιμίες) που επικρατούν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη ή ζημιές) που προκύπτουν από τον διακανονισμό των ανωτέρω συναλλαγών καθώς και από τη μετατροπή στο τέλος της χρήσης των χρηματικών στοιχείων (monetary items) από το ξένο νόμισμα στο λειτουργικό νόμισμα, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν χαρακτηρίζονται ως αντιστάθμιση της καθαρής επένδυσης εκμετάλλευσης στο εξωτερικό, οπότε καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή των μη χρηματικών στοιχείων σε εύλογη αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως, ενώ των διαθεσίμων προς πώληση στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Εταιρίες του Ομίλου

Τα λειτουργικά αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια όλων των εταιριών του Ομίλου (εκτός από εκείνες που λειτουργούν σε υπερπληθωριστικές οικονομίες), των οποίων το λειτουργικό νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου, μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου ως ακολούθως:

-Τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού για κάθε ισολογισμό παρουσιάζονται και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

-Τα έσοδα και έξοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως της κάθε εταιρίας μετατρέπονται σύμφωνα με τη μέση ισοτιμία που διαμορφώνεται από την έναρξη της χρήσεως έως την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού.

-Όλες οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα παραπάνω καταχωρούνται στο "αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής" των ιδίων κεφαλαίων

-Κατά την πώληση θυγατρικών εταιριών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, οι σωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές που υπάρχουν στο "αποθεματικό συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής" των ιδίων κεφαλαίων, καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσεως ως κέρδη ή ζημιές από την πώληση συμμετοχών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τα δάνεια που έχουν χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση κινδύνου των παραπάνω επενδύσεων, μεταφέρονται στο αποθεματικό "συναλλαγματικών διαφορών αντιστάθμισης κινδύνου" στα ίδια κεφάλαια .

Η υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογη αξία που προκύπτουν κατά την εξαγορά θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό καταχωρούνται ως στοιχεία ενεργητικού/παθητικού της θυγατρικής εξωτερικού και μετατρέπονται σύμφωνα με την τιμή κλεισίματος που ισχύει κάθε φορά.

1.4 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μετά από την αφαίρεση των σωρευμένων αποσβέσεων και ζημιών απομείωσης, εκτός από την κατηγορία "γήπεδα/οικόπεδα" (δεν περιλαμβάνονται τα λατομεία) όπου απεικονίζεται το ιστορικό κόστος κτήσεως απαλλαγμένο από τυχόν ζημιά απομείωσης.

Το κόστος συμπεριλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την αγορά των παγίων στοιχείων και το κόστος περιβαλλοντικής αποκατάστασης, στο βαθμό που αυτό έχει καταχωρηθεί ως πρόβλεψη (βλέπε παράγραφο 1.19). Οι πρόσθετες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται είτε στο αρχικό ποσό καταχώρησης του παγίου στοιχείου, είτε απεικονίζονται ως ξεχωριστό πάγιο στοιχείο, στην περίπτωση όπου υπάρχει μεγάλη πιθανότητα ότι από το συγκεκριμένο πάγιο θα προκύψουν για την Εταιρία μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες και το κόστος του μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Οι πρόσθετες δαπάνες, αποσβένονται στη μικρότερη χρονική διάρκεια που προκύπτει: μεταξύ της υπολειπόμενης ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου για το οποίο δημιουργούνται και του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μέχρι την επόμενη προγραμματισμένη βελτίωση του παγίου. Η σταθερή μέθοδος απόσβεσης, σύμφωνα με την εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των παγίων, εφαρμόζεται για όλες τις ενσώματες ακινητοποιήσεις, εκτός των λατομείων, μέχρι να προκύψει η υπολειμματική αξία τους. Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των σημαντικότερων κατηγοριών παγίων είναι ως ακολούθως:

Κτίρια	Έως 50 έτη
Μηχανήματα και εγκαταστάσεις	Έως 40 έτη
Μεταφορικά μέσα	5 έως 15 έτη
Εξοπλισμός Γραφείων και Έπιπλα*	3 έως 10 έτη
Λοιπά Πάγια μικρής αξίας	Έως 2 έτη

*συμπεριλαμβάνεται ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός και τα λογισμικά προγράμματα.

Η απόσβεση των εκτάσεων/γηπέδων, όπου είναι εγκατεστημένα λατομεία, γίνεται σύμφωνα με την μέθοδο εξάντλησης των αποθεμάτων. Η εξάντληση των αποθεμάτων καταγράφεται καθώς η διαδικασία εξόρυξης προχωρεί σύμφωνα με τη μέθοδο παραγωγής ανά μονάδα. Τα υπόλοιπα γήπεδα δεν αποσβένονται.

Όταν ένα μηχάνημα αποτελείται από διαφορετικά συνθετικά μέρη τα οποία έχουν διαφορετική ωφέλιμη ζωή, τότε τα μέρη αυτά λογίζονται και αποσβένονται ως ξεχωριστά πάγια στοιχεία.

Οι υπολειμματικές αξίες καθώς και οι ωφέλιμες ζωές των παγίων αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται, εφόσον κριθεί σκόπιμο, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όταν η αναπόσβεστη αξία ενός παγίου είναι μεγαλύτερη από την ανακτήσιμη αξία, τότε η αξία του παγίου αναπροσαρμόζεται στο ύψος του ανακτήσιμου ποσού (περισσότερες πληροφορίες στην παράγραφο 1.8- Απομείωση παγίων).

Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από την πώληση παγίων στοιχείων, προσδιορίζονται από τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του εσόδου και της αναπόσβεστης αξίας, όπως αυτή εμφανίζεται στα λογιστικά βιβλία και συμπεριλαμβάνεται στο λειτουργικό αποτέλεσμα.

Οι τόκοι που προέρχονται από δάνεια που συνάφθηκαν ειδικά ή γενικά για την χρηματοδότηση της κατασκευής περιουσιακών στοιχείων, κεφαλαιοποιούνται στη χρήση στην οποία προκύπτουν, κατά την διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου των παγίων.

1.5 Επενδυτικά ακίνητα

Τα επενδυτικά ακίνητα προορίζονται για τη δημιουργία εσόδων από ενοίκια ή κέρδους από την μεταπώλησή τους. Τα ακίνητα που αξιοποιούνται για τις λειτουργικές δραστηριότητες του Ομίλου, δεν θεωρούνται επενδυτικά αλλά λειτουργικά. Αυτό αποτελεί και το κριτήριο διαχωρισμού μεταξύ των επενδυτικών και των λειτουργικών ακινήτων.

Τα επενδυτικά ακίνητα ως μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού εμφανίζονται στην εύλογη αξία η οποία προσδιορίζεται εσωτερικά σε ετήσια βάση, βασισμένη σε παρόμοιες συναλλαγές που έχουν λάβει χώρα σε ημερομηνία πλησίον της ημερομηνίας κατάρτισης του ισολογισμού. Οι τυχόν μεταβολές της εύλογης αξίας, που αντιπροσωπεύει την τιμή ελεύθερης αγοράς, καταχωρούνται στα λοιπά λειτουργικά έσοδα της κατάστασης αποτελεσμάτων.

1.6 Ασώματες ακινητοποιήσεις

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το επιπλέον τίμημα που καταβάλλεται από τον Όμιλο για την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών, κοινοπραξιών καθώς και συγγενών εταιριών. Προκύπτει από τη σύγκριση του τιμήματος που καταβάλλεται για την απόκτηση μιας νέας εταιρίας με την αναλογούσα στον Όμιλο εύλογη αξία των ιδίων κεφαλαίων της, κατά την ημερομηνία της απόκτησης. Η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών και κοινοπραξιών εμφανίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Κάθε χρόνο διενεργείται έλεγχος της υπεραξίας για τυχόν απομείωση, η οποία μειώνει το αρχικό ποσό όπως αυτό απεικονίζεται στον ισολογισμό. Κατά τον υπολογισμό των κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από την πώληση συμμετοχών, λαμβάνεται υπόψη η τυχόν υπεραξία της προς πώληση εταιρίας.

Για την ευχερέστερη διεκπεραίωση των ελέγχων απομείωσης (impairment test), το ποσό της υπεραξίας κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Η μονάδα ταμιακών ροών είναι η μικρότερη προσδιορίσιμη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που δημιουργεί ανεξάρτητες ταμιακές ροές και αντιπροσωπεύει το επίπεδο στο οποίο ο Όμιλος συλλέγει και παρουσιάζει τα οικονομικά στοιχεία για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης. Η απομείωση για την υπεραξία, καθορίζεται με τον υπολογισμό του ανακτήσιμου ποσού από τις μονάδες ταμιακής ροής με τις οποίες συνδέεται η υπεραξία. Ζημιές απομείωσης που σχετίζονται με την υπεραξία, δεν μπορούν να αντιστραφούν σε μελλοντικές περιόδους. Ο Όμιλος πραγματοποιεί τον ετήσιο έλεγχο για απομείωση υπεραξίας στις 31 Δεκεμβρίου της εκάστοτε χρήσης.

Στην περίπτωση που η εύλογη αξία των ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία εξαγοράς μίας εταιρίας είναι μεγαλύτερη από το τίμημα που δόθηκε για την απόκτησή της, τότε προκύπτει αρνητική υπεραξία (έσοδο), η οποία καταχωρείται απευθείας ως έσοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Λογισμικό Η/Υ

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση μηχανογραφικών προγραμμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδο καθώς προκύπτουν. Οι δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με αναγνωρίσιμα και μοναδικά προϊόντα λογισμικού, επί των οποίων ο Όμιλος έχει τον έλεγχο και υπάρχει η προοπτική να προσδώσουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη πέραν του αρχικού κόστους ανάπτυξης, για περισσότερες από μία χρήσεις, αναγνωρίζονται ως μέρος του λογαριασμού «έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός» των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Οι άμεσες δαπάνες περιλαμβάνουν τις αμοιβές της ομάδας ανάπτυξης του λογισμικού και αναλογία γενικών εξόδων.

Το κόστος αγοράς ξεχωριστού λογισμικού, που αποτελείται από την τιμή αγοράς και τα άμεσα έξοδα για την ετοιμασία του λογισμικού για την προκαθορισμένη χρήση του, αναγνωρίζεται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο, όταν αφορά αναγνωρίσιμο και μοναδικό προϊόν λογισμικού, το οποίο θα προσδώσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη για περισσότερες από μία χρήσεις. Οι δαπάνες για λογισμικά προγράμματα αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία και αποσβένονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για την περίοδο της ωφέλιμης ζωής τους (3 έτη).

(γ) Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις

Δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, άδειες εκμετάλλευσης λατομείων και πελαταιακές σχέσεις εμφανίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως. Έχουν ορισμένη διάρκεια ζωής, και το κόστος τους αποσβένεται με τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, που δεν ξεπερνά την περίοδο των 20 ετών.

1.7 Δαπάνες απογύμνωσης λατομείων

Δαπάνες που σχετίζονται με την απογύμνωση της επιφάνειας λατομείων, αναβάλλονται και εμφανίζονται στις λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις. Αποσβένονται με βάση τη μέθοδο της λειτουργικής φθοράς, αναλογικά με την εξόρυξη των ορυκτών αποθεμάτων. Η απόσβεση των δαπανών απογύμνωσης λατομείων εμπεριέχεται στις αποσβέσεις που αναλογούν στο κόστος πωλήσεων στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

1.8 Απομείωση ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων (εξαιρούμενης της υπεραξίας)

Οι ακινητοποιήσεις που έχουν απροσδιόριστη διάρκεια ωφέλιμη ζωή (γη που δεν σχετίζεται με λατομεία) δεν υπόκεινται σε απόσβεση και ελέγχονται ετησίως για τυχόν απομείωση. Για τα πάγια που υπόκεινται σε απόσβεση πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των παγίων στοιχείων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, το επιπλέον ποσό αφορά ζημία απομείωσης, η οποία καταχωρείται απευθείας ως δαπάνη στα αποτελέσματα. Το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει από τη σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου που καθορίζεται από συγκρίσιμες συναλλαγές, αφού εξαιρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την πώληση, και της αξίας χρήσεώς του (value in use) όπως καθορίζεται από τις προεξοφλημένες ταμιακές ροές, αποτελεί την ανακτήσιμη αξία του παγίου. Τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται για σκοπούς ελέγχου απομείωσης στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο.

1.9 Μισθώσεις – όταν εταιρία του Ομίλου είναι ο μισθωτής

Οι μισθώσεις, για τις οποίες ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και ωφέλειες του μισθωμένου στοιχείου παραμένουν στον εκμισθωτή χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα ποσά που καταβάλλονται για την εξόφληση των δόσεων των ανωτέρω μισθώσεων (καθαρά από τυχόν κίνητρα από τον μισθωτή) καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, σύμφωνα με ένα σταθερό ρυθμό, καθόλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Οι μισθώσεις που αφορούν ενσώματες ακινητοποιήσεις για τις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες των μισθωμένων παγίων χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία που προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε καταβολή μισθώματος αναλύεται στο τμήμα εκείνο που μειώνει την υποχρέωση και στο τμήμα που αφορά την χρηματοοικονομική δαπάνη, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο καθόλη την διάρκεια της υπολειπόμενης χρηματοδοτικής υποχρέωσης. Οι υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις καταχωρούνται στο παθητικό χωρίς να περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές δαπάνες. Το μέρος της χρηματοοικονομικής δαπάνης που αναφέρεται στο επιτόκιο χρεώνεται στα αποτελέσματα χρήσης καθόλη τη διάρκεια εκμίσθωσης, ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό επιτοκίου για το υπόλοιπο της υποχρέωσης σε κάθε περίοδο. Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις που αποκτήθηκαν με σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη διάρκεια ζωής των παγίων.

1.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού όρου. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη αποτελείται από τις πρώτες ύλες, την άμεση εργασία, τις άμεσες δαπάνες και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα που συνδέονται με την παραγωγή (σύμφωνα με την κανονική παραγωγική δυναμικότητα) ενώ δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος δανεισμού. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μειωμένη με το κόστος ολοκλήρωσης της πώλησης και των εξόδων διάθεσης.

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα, άχρηστα και αποθέματα με πολύ χαμηλή κίνηση στην αγορά. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημιές από αποθέματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

1.11 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και ύστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τις προβλέψεις για απομείωση, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Όταν ο Όμιλος έχει αντικειμενικές ενδείξεις ότι δεν θα εισπράξει όλα τα οφειλόμενα σε αυτόν ποσά, σύμφωνα με τους όρους της κάθε συμφωνίας, σχηματίζει πρόβλεψη για απομείωση εμπορικών απαιτήσεων. Το ύψος της πρόβλεψης διαμορφώνεται από τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και τις παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών, οι οποίες προεξοφλούνται με το πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως δαπάνη στα άλλα έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

1.12 Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά, καταθέσεις όψεως, επενδύσεις σε άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία λήξης τριών μηνών ή και λιγότερο και τραπεζικές υπεραναλήψεις. Οι υπεραναλήψεις απεικονίζονται στο παθητικό στις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Τα στοιχεία των διαθεσίμων και ταμιακών ισοδυνάμων έχουν αμελητέο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

1.13 Μετοχικό κεφάλαιο

(α) Οι κοινές και προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου μετοχές εμφανίζονται στο μετοχικό κεφάλαιο στα ίδια κεφάλαια. Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των μετοχών της Εταιρίας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Το τίμημα που καταβλήθηκε πλέον της ονομαστικής αξίας ανά μετοχή καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» στα ίδια κεφάλαια.

(β) Πρόσθετες δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με την έκδοση νέων μετοχών καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια αφαιρετικά από τα έσοδα της έκδοσης, καθαρά από φόρους.

(γ) Όταν η Εταιρία ή οι θυγατρικές της αγοράσουν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας, το ποσό που καταβλήθηκε συμπεριλαμβανόμενης οποιασδήποτε δαπάνης, καθαρό από φόρους, εμφανίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια ως ίδιες μετοχές, μέχρι ακυρώσεως των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές στη συνέχεια πωληθούν ή επανεκδοθούν, η αξία οποιασδήποτε τέτοιας συναλλαγής καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

1.14 Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, καθαρές από τα άμεσα έξοδα σύναψης τους (τραπεζικά έξοδα και προμήθειες). Στις περιόδους που ακολουθούν οι δανειακές υποχρεώσεις απεικονίζονται στο αναπόσβεστο ποσό με τη χρησιμοποίηση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Όποια διαφορά προκύπτει μεταξύ των εισπράξεων (καθαρών από έξοδα συναλλαγών) και της αξίας εξόφλησης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του δανεισμού.

Οι δανειακές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες εκτός από τις περιπτώσεις που ο Όμιλος έχει το ανεπιφύλακτο δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

1.15 Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει των οικονομικών καταστάσεων κάθε μίας εκ των εταιριών που συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και βάσει της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας στη χώρα λειτουργίας των εταιριών. Η επιβάρυνση από το φόρο εισοδήματος έγκειται στο φόρο εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης βάσει των αποτελεσμάτων των εταιριών του Ομίλου, όπως αυτά έχουν αναμορφωθεί στις φορολογικές δηλώσεις τους, εφαρμόζοντας τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Η πρόβλεψη των αναβαλλόμενων φόρων εισοδήματος διαμορφώθηκε με τη χρήση της μεθόδου υπολογισμού με βάση τον ισολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών που εμφανίζονται στις λογιστικές οικονομικές καταστάσεις. Εάν ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προκύπτει από την αρχική καταχώρηση ενός στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων, σε συναλλαγή άλλη εκτός από εκείνη της συνένωσης επιχειρήσεων και κατά τη στιγμή της συναλλαγής, δεν επηρεάζει ούτε τα λογιστικά ούτε τα φορολογητέα κέρδη και ζημίες, δεν καταχωρείται.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται, στο βαθμό που υπάρχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη και αντιστροφές αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την τακτοποίηση των προσωρινών διαφορών.

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για προσωρινές διαφορές, που προέρχονται από επενδύσεις σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς επιχειρήσεις, εκτός εάν ο Όμιλος είναι σε θέση να ελέγξει την αντιστροφή των προσωρινών διαφορών και αναμένεται ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αντιστραφούν στο προσεχές μέλλον.

Η αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος προσδιορίζεται με τη χρήση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι οποίοι αναμένεται να εφαρμοστούν, όταν το στοιχείο ενεργητικού που είναι σχετικό με τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος πραγματοποιηθεί, ή οι σχετικές με τον αναβαλλόμενο φόρο υποχρεώσεις τακτοποιηθούν. Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν έχει σχέση με συναλλαγές που επηρεάζουν απευθείας τα ίδια κεφάλαια, οπότε ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

1.16 Παροχές σε εργαζομένους

(α) Συνταξιοδότηση και άλλες υποχρεώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Ανάλογα με τις συνθήκες και πρακτικές που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, ορισμένες από τις εταιρίες του Ομίλου έχουν διάφορες κατηγορίες προγραμμάτων συνταξιοδότησης. Τα προγράμματα αυτά είναι είτε χρηματοδοτούμενα είτε μη χρηματοδοτούμενα. Τα χρηματοδοτούμενα προγράμματα χρηματοδοτούνται με καταβολή εισφορών σε ένα κοινό ταμείο, οι οποίες προσδιορίζονται σύμφωνα με τις περιοδικά εκτελούμενες αναλογιστικές μελέτες. Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο καθορίζει την παροχή ενός ποσού ως σύνταξη, συνήθως σε συνάρτηση με έναν ή περισσότερους παράγοντες, όπως είναι η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας ή η αποζημίωση.

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος καταβάλλει σταθερές εισφορές σε μία ξεχωριστή οντότητα (ένα ασφαλιστικό ταμείο) και δε θα έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να καταβάλλει πρόσθετες εισφορές στην περίπτωση που οι πόροι του ταμείου δε θα είναι αρκετοί ώστε να καταβάλλει στους εργαζομένους παροχές, ανάλογες με τα χρόνια υπηρεσίας στην τρέχουσα και σε προηγούμενες περιόδους.

Η υποχρέωση που προκύπτει σχετικά με τα προγράμματα συνταξιοδότησης, συμπεριλαμβανομένων και των μη-χρηματοδοτούμενων παροχών αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία, είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (όταν είναι χρηματοδοτούμενο), μαζί με τις μεταβολές που προκύπτουν από μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές καθώς και το κόστος της προϋπηρεσίας. Ο υπολογισμός της δέσμευσης καθορισμένης παροχής, από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method) γίνεται σε ετήσια βάση. Η παρούσα αξία της δέσμευσης καθορισμένης παροχής προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμιακές εκροές, με τη χρησιμοποίηση των επιτοκίων των κρατικών ή εταιρικών ομολόγων υψηλής αξιοπιστίας τα οποία έχουν ημερομηνία λήξης που προσεγγίζει την ημερομηνία λήξης της σχετικής υποχρέωσης.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές στις αναλογιστικές υποθέσεις που υπερβαίνουν σωρευτικά το 10% της προβλεπόμενης υποχρέωσης της παροχής στην αρχή κάθε περιόδου, καταχωρούνται στα άλλα έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων ισόποσα ανάλογα με το μέσο χρόνο εναπομένουσας υπηρεσίας των εργαζομένων που αφορά.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών, η εταιρία καταβάλλει εισφορές υποχρεωτικά σε ένα ξεχωριστό ασφαλιστικό ταμείο, είτε βάσει σύμβασης είτε εθελοντικά. Από την στιγμή που οι εισφορές καταβληθούν, η εταιρία δεν έχει υποχρέωση πρόσθετης καταβολής εισφορών. Οι τακτικές εισφορές συνιστούν καθαρές περιοδικές δαπάνες για τη χρήση που πρέπει να καταβληθούν και ως δαπάνες περιλαμβάνονται στις αμοιβές προσωπικού.

(β) Παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Οι παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία είναι καταβλητέες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία αποχώρησης (συνταξιοδότησης) κάθε φορά που η απασχόληση ενός εργαζομένου τερματιστεί ή όποτε ένας εργαζόμενος αποδέχεται εθελουσία έξοδο ως αντάλλαγμα. Όταν η απασχόληση ενός εργαζομένου τερματιστεί στην κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης, το δικαίωμα σε αυτά τα ωφελήματα είναι συνήθως με βάση το χρόνο εναπομένουσας υπηρεσίας του εργαζομένου και της συμπλήρωσης μιας ελάχιστης περιόδου απασχόλησης. Τα αναμενόμενα κόστη για αυτά τα ωφελήματα προβλέπονται κατά την περίοδο της υπηρεσίας, χρησιμοποιώντας παρόμοιο λογιστικό χειρισμό με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Σε διετή βάση γίνεται αποτίμηση των παραπάνω υποχρεώσεων από ανεξάρτητους αναλογιστές. Όσον αφορά τον τερματισμό της εργασίας πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή την εθελουσία αποχώρησης, ο Όμιλος καταχωρεί παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία, όταν είναι αποδεδειγμένα δεσμευμένος είτε να τερματίσει την απασχόληση των εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές επίσημο πρόγραμμα, χωρίς να υπάρχει η πιθανότητα να ανακληθεί, είτε να παρέχει παροχές για έξοδο από την υπηρεσία προκειμένου να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρησης. Τέτοιες παροχές που είναι καταβλητέες σε διάστημα μεγαλύτερο των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Προγράμματα συμμετοχής των εργαζομένων στη διανομή των κερδών (profit sharing) και πρόσθετων αμοιβών λόγω απόδοσης (bonus)

Η υποχρέωση για παροχές προς τους εργαζομένους με τη μορφή συμμετοχής στην διανομή των κερδών και πρόσθετων αμοιβών λόγω απόδοσης καταχωρούνται στις λοιπές προβλέψεις όταν ισχύει μια από τις επόμενες συνθήκες:

- υπάρχει ένα επίσημο πρόγραμμα και τα καταβλητέα ποσά έχουν προσδιοριστεί πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων, ή
- οι προηγούμενες πρακτικές έχουν δημιουργήσει την προσδοκία στους εργαζομένους ότι θα τους καταβληθεί επίδομα απόδοσης/συμμετοχής στα κέρδη και το ποσό μπορεί να προσδιοριστεί πριν από την δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων.

Οι υποχρεώσεις για τα προγράμματα συμμετοχής των εργαζομένων στη διανομή των κερδών και πρόσθετων αμοιβών λόγω απόδοσης αναμένεται να διευθετηθούν μέσα σε 12 μήνες και υπολογίζονται στα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν όταν οι υποχρεώσεις διευθετηθούν.

(δ) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (Equity Compensation Benefits)

Τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών χορηγούνται σε συγκεκριμένα στελέχη υψηλών βαθμίδων σε τιμή μειωμένη από την τιμή αγοράς της μετοχής που ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του προγράμματος (όσον αφορά το παλαιό πρόγραμμα) και στην ονομαστική αξία των μετοχών (όσον αφορά τα νέα προγράμματα), στις αντίστοιχες ημερομηνίες των χορηγήσεων και μπορούν να εξασκηθούν σε αυτές τις τιμές. Τα δικαιώματα μπορούν να εξασκηθούν μέσα σε έξι μήνες από την ημερομηνία χορήγησής τους για το παλαιό πρόγραμμα, και μέσα σε δώδεκα μήνες για το νέα προγράμματα. Κάθε δικαίωμα πρέπει να εξασκηθεί μετά την περίοδο κατοχύρωσης. Τα δύο προγράμματα έχουν συμβατική διάρκεια τριών ετών.

Η εύλογη αξία των υπηρεσιών των εργαζομένων, στους οποίους παρέχεται δικαίωμα προαίρεσης μετοχών, αναγνωρίζεται ως δαπάνη. Το σύνολο της δαπάνης των δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου κατοχύρωσης, προσδιορίζεται με βάση την εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παρέχονται. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος επανεξετάζει τις εκτιμήσεις του για τον αριθμό των δικαιωμάτων που αναμένεται να ασκηθούν και αναγνωρίζει την τυχόν υπάρχουσα προσαρμογή, στο κόστος πωλήσεων και στα διοικητικά έξοδα, στην κατάσταση αποτελεσμάτων με αντίστοιχη επίδραση σε ειδικό λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τα ποσά που εισπράττονται μειωμένα με τα έξοδα συναλλαγής, καταχωρούνται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

1.17 Κρατικές επιχορηγήσεις για αγορά παγίου εξοπλισμού

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν δαπάνες, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση του εσόδου με τη δαπάνη.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που προορίζονται για αγορά παγίου εξοπλισμού, καταχωρούνται στις λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και πιστώνονται στις αποσβέσεις σχετικές με το κόστος πωλήσεων, στην κατάσταση αποτελεσμάτων, με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σύμφωνα με τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων επιχορηγούμενων παγίων.

1.18 Προβλέψεις

Η αναγνώριση των προβλέψεων γίνεται όταν ο Όμιλος μπορεί να διαμορφώσει μία αξιόπιστη εκτίμηση για μία εύλογη νομική ή συμβατική υποχρέωση, που εμφανίζεται ως αποτέλεσμα προηγούμενων γεγονότων και υπάρχει η πιθανότητα να απαιτηθεί μια εκροή πόρων προκειμένου να γίνει η τακτοποίηση αυτής της υποχρέωσης. Όταν ο Όμιλος αναμένει μια πρόβλεψη να αποδοθεί, π.χ. από ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, και υπάρχει απόλυτη βεβαιότητα για την είσπραξή της, τότε η συγκεκριμένη αποζημίωση καταχωρείται ως ξεχωριστή απαίτηση.

Ο Όμιλος δημιουργεί πρόβλεψη για επαχθείς συμβάσεις όταν η αναμενόμενη ωφέλεια που αναμένεται να προκύψει από αυτές τις συμβάσεις, είναι μικρότερη από τα αναπόφευκτα έξοδα συμμόρφωσης προς τις συμβατικές υποχρεώσεις.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν ποινές από πρόωγη λήξη μισθώσεων και πληρωμές αποζημιώσεων εργαζομένων λόγω εξόδου από την υπηρεσία, και καταχωρούνται στην περίοδο εκείνη που δημιουργείται για τον Όμιλο νομική ή συμβατική δέσμευση της τακτοποίησης της πληρωμής. Δαπάνες συνδεδεμένες με τις συνήθειες δραστηριότητες του Ομίλου, δε εγγράφονται ως προβλέψεις.

Οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις μιας συγκεκριμένης υποχρέωσης προσδιορίζονται με την προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμιακών ροών που αφορούν την υποχρέωση, έχοντας λάβει υπόψη τους σχετικούς κινδύνους.

1.19 Δαπάνες περιβαλλοντικής αποκατάστασης

Οι εταιρίες του Ομίλου υποχρεούνται να αποκαταστήσουν τα λατομεία και τις τοποθεσίες εξόρυξης που εκμεταλλεύτηκαν στο τέλος της παραγωγικής ζωής, σύμφωνα με αποδεκτούς όρους από τις αρμόδιες αρχές και με συνέπεια προς τις περιβαλλοντικές αρχές του Ομίλου. Οι προβλέψεις για την περιβαλλοντική αποκατάσταση αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει νομική ή συμβατική υποχρέωση ως αποτέλεσμα προηγούμενων γεγονότων και υπάρχει η πιθανότητα να απαιτηθεί μια εκροή πόρων, η οποία μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς, προκειμένου να γίνει η τακτοποίηση της υποχρέωσης.

Ο υπολογισμός των μελλοντικών δαπανών για αυτές τις υποχρεώσεις είναι περίπλοκος και απαιτεί από τη Διοίκηση να προβεί σε κρίσεις και εκτιμήσεις λόγω του ότι οι περισσότερες από αυτές τις υποχρεώσεις θα εκπληρωθούν στο μέλλον επηρεαζόμενες από αλλαγές στην τεχνολογία και από περιβαλλοντικούς παράγοντες, παράγοντες ασφάλειας, επιχειρησιακούς, πολιτικούς και νομικούς.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με δραστηριότητες αποκατάστασης αποτιμώνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών εκροών που αναμένονται να επέλθουν και αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά στοιχεία ενεργητικού στις ενσώματες ακινητοποιήσεις με αντίστοιχη αναγνώριση της υποχρέωσης. Το κεφαλαιοποιημένο κόστος αποσβένεται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων ενεργητικού και τυχόν μεταβολές στην καθαρή παρούσα αξία των αναμενόμενων υποχρεώσεων, περιλαμβάνεται στα έξοδα χρηματοδότησης, εκτός εάν προκύπτουν από αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις αποτίμησης.

1.20 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την αξία πώλησης των αγαθών και υπηρεσιών, απαλλαγμένη από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), τις επιστροφές, τις εκπτώσεις, και αφού διενεργηθούν οι απαλειφές των ενδοομιλικών εσόδων. Τα έσοδα από τις πωλήσεις αγαθών καταχωρούνται όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και οι ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών μεταβιβάζονται στον αγοραστή (συνήθως με την παράδοση και την αποδοχή από μέρους του) και η είσπραξη των αντίστοιχων ποσών είναι σχεδόν βέβαιη.

Τα έσοδα που προέρχονται από υπηρεσίες αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα σε σχετικές συμφωνίες.

Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, αφού ληφθούν υπόψη το οφειλόμενο κεφάλαιο και το πραγματικό επιτόκιο που ισχύει, μέχρι τη λήξη της περιόδου, εφόσον υπάρχει η βεβαιότητα ότι τα έσοδα αυτά θα εισπραχθούν από τον Όμιλο.

Τα έσοδα από μερίσματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα είσπραξης τους έχει κατοχυρωθεί.

1.21 Μερίσματα που πληρώθηκαν

Τα μερίσματα καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης εκείνης στην οποία η πρόταση διανομής από τη Διοίκηση εγκρίνεται από την ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.22 Αναφορές τομέων

Τα προϊόντα ή υπηρεσίες που προσφέρονται σε ένα πρωτεύοντα γεωγραφικό τομέα, διέπονται από κινδύνους και αποδόσεις που χαρακτηρίζουν το οικονομικό περιβάλλον του συγκεκριμένου τομέα και διαφέρουν από τους κινδύνους και αποδόσεις που ισχύουν σε άλλα οικονομικά περιβάλλοντα. Το ίδιο ισχύει και για τους δευτερογενείς τομείς ανά επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου οι οποίοι προσφέρουν προϊόντα ή υπηρεσίες που υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από ότι ισχύει σε άλλες δραστηριότητες.

1.23 Δικαιώματα εκπομπής ρύπων CO2

Οι εκπομπές CO2 αναγνωρίζονται με βάση τη μέθοδο της καθαρής υποχρέωσης, σύμφωνα με την οποία, η Εταιρία αναγνωρίζει υποχρέωση από εκπομπές CO2, όταν οι πραγματικές εκπομπές υπερβαίνουν τα κατανεμημένα δικαιώματα εκπομπής. Τα δικαιώματα που αποκτώνται πλέον των απαιτούμενων για την κάλυψη των ελλειμμάτων, αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού στο κόστος κτήσης τους.

1.24 Χρηματοοικονομικά εργαλεία

Λογιστική για παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και τις δραστηριότητες αντιστάθμισης κινδύνου

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα καταχωρούνται αρχικά στον ισολογισμό στο αρχικό κόστος και στη συνέχεια αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή της ζημίας που προκύπτει, εξαρτάται από τη φύση του στοιχείου του οποίου ο κίνδυνος αντισταθμίζεται. Ο Όμιλος προσδιορίζει συγκεκριμένα παράγωγα είτε ως (1) αντιστάθμιση εύλογης αξίας στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού (fair value hedge), είτε ως (2) αντιστάθμιση μιας προϋπολογισθείσας συναλλαγής ή μιας δέσμευσης της Εταιρίας (cash flow hedge), είτε ως (3) αντιστάθμιση μιας επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού. Ορισμένες συναλλαγές παραγώγων, ενώ παρέχουν αποτελεσματική αντιστάθμιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, δε πληρούν τους όρους ώστε να εφαρμοστούν σε αυτές οι σχετικές διατάξεις των Δ.Π.Χ.Π. που αφορούν τον λογιστικό χειρισμό παραγώγων πλήρους αντιστάθμισης κινδύνων.

Κέρδη και ζημιές από μεταγενέστερες αποτιμήσεις

Τα κέρδη και οι ζημιές από μεταγενέστερες αποτιμήσεις καταχωρούνται ως εξής:

Κέρδη και ζημιές από την αλλαγή της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών προϊόντων, που δεν είναι μέρος μιας σχέσης αντιστάθμισης κινδύνου, καταχωρούνται στα έσοδα/έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων της χρήσης στην οποία προκύπτουν.

Κέρδη και ζημιές από την αποτίμηση μέσων αντιστάθμισης εύλογης αξίας (fair value hedge), συμπεριλαμβανομένης της αντιστάθμισης εύλογης αξίας των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται άμεσα στα έσοδα/έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως.

Κέρδη και ζημιές από αποτίμηση μέσων αντιστάθμισης ταμιακών ροών (cash flow hedge), συμπεριλαμβανομένης της αντιστάθμισης ταμιακών ροών για συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και για συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίου, καταχωρούνται κατευθείαν στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά αποθεματικά. Σε περίπτωση που η αντιστάθμιση κάποιας δέσμευσης του Ομίλου ή προβλεπόμενης συναλλαγής έχει ως αποτέλεσμα την καταχώριση στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης, τότε το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια προσαρμόζεται έναντι της αρχικής αποτίμησης του στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης. Για τις υπόλοιπες αντισταθμίσεις ταμιακών ροών, το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια συμπεριλαμβάνεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην χρήση που η δέσμευση ή η προβλεπόμενη συναλλαγή επηρεάζει το αποτέλεσμα.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό προϊόν λήξει ή μία σχέση αντιστάθμισης τερματιστεί αλλά η συναλλαγή που αντισταθμίζονταν αναμένεται ακόμα να συμβεί, το μη πραγματοποιηθέν σωρευτικό κέρδος ή ζημιά παραμένει στα ίδια κεφάλαια εκείνη τη στιγμή και καταχωρείται, όταν λάβει χώρα η συναλλαγή, σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία. Αν η αντισταθμιζόμενη συναλλαγή δεν είναι πλέον πιθανή, το μη πραγματοποιηθέν σωρευτικό κέρδος ή ζημιά καταχωρείται απευθείας στα άλλα έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως.

Οι αντισταθμίσεις επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού αντιμετωπίζονται παρόμοια με τις αντισταθμίσεις ταμιακών ροών. Όταν το αντισταθμιστικό μέσο είναι παράγωγο, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει από το μέσο αντιστάθμισης και σχετίζεται με το ουσιαστικό μέρος της αντιστάθμισης, καταχωρείται στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά αποθεματικά. Το κέρδος ή η ζημιά που σχετίζεται με το μη ουσιαστικό μέρος, καταχωρείται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που το αντισταθμιστικό μέσο δεν είναι παράγωγο (για παράδειγμα, σύναψη δανείου σε ξένο νόμισμα), τα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγματικές διαφορές κατά την μετατροπή του δανείου, που αντισταθμίζει αυτή την επένδυση (συμπεριλαμβανομένου του μη ουσιαστικού μέρους της αντιστάθμισης), στο νόμισμα αναφοράς καταχωρούνται στις συναλλαγματικές διαφορές αντιστάθμισης κινδύνου στα λοιπά αποθεματικά.

Ο Όμιλος τεκμηριώνει κατά την έναρξη μιας συναλλαγής τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, καθώς επίσης και την στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργειών. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα σε συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού ή σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές του Ομίλου. Επίσης γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, το κατά πόσον τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμιακές ροές των αντισταθμιζόμενων στοιχείων.

Συμψηφισμός (offset)

Όπου υπάρχει νομικά εκτελέσιμο δικαίωμα συμψηφισμού για αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού και υπάρχει η πρόθεση τακτοποίησης της υποχρέωσης και παράλληλης ρευστοποίησης του περιουσιακού στοιχείου ή τακτοποίησης με συμψηφισμό, όλες οι σχετικές χρηματοοικονομικές επιδράσεις συμψηφίζονται.

2. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες.

Η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις και υποθέσεις σχετικές με το μέλλον. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπάνια θα ταυτιστούν απόλυτα με τα αντίστοιχα πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και οι υποθέσεις που ενέχουν ουσιαστικό κίνδυνο να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτήσεων και υποχρεώσεων εντός της επόμενης χρήσης παρατίθενται παρακάτω.

2.1 Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας

Η Διοίκηση εξετάζει σε ετήσια βάση εάν υφίσταται κάποια ένδειξη απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τη λογιστική πρακτική της παραγράφου 1.6. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμιακών ροών προσδιορίζονται σύμφωνα με τους υπολογισμούς της αξίας χρήσεως (value in use). Οι παραπάνω υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων που σχετίζονται με τα μελλοντικά κέρδη και τα επιτόκια προεξόφλησης.

2.2 Φόρος εισοδήματος

Οι εταιρίες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Προκειμένου να προσδιοριστεί η πρόβλεψη του Ομίλου για τους φόρους εισοδήματος απαιτείται σημαντική υποκειμενική κρίση. Κατά την κανονική ροή των εργασιών της επιχείρησης λαμβάνουν χώρα πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής υπολογισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στην χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα.

2.3 Εύλογες αξίες και ωφέλιμες ζωές των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων

Επιπλέον, η Διοίκηση προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβέσιμων παγίων. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη παράγραφο 1.4.

2.4 Αναταξινόμησης

Ορισμένα ποσά της προηγούμενης χρήσης αναταξινόμηθηκαν για λόγους παρουσίας (σημείωση 20).

3. Στοιχεία ανά γεωγραφική περιοχή

(ποσά σε χιλιάδες €)	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη		Βόρεια Αμερική		Νοτιοανατολική Ευρώπη		Ανατολική Μεσόγειος		Ενδοομιλικές εγγραφές απαλειφών		Σύνολο	
Περίοδος από 1/1-30/9	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Μικτός κύκλος εργασιών	524.802	497.149	366.668	467.080	218.712	163.039	110.228	45.693	-	-	1.220.410	1.172.961
Πωλήσεις μεταξύ τομέων	-36.711	-28.588	-152	-152	-	-463	-	-	-	-	-36.863	-29.203
Κύκλος εργασιών	488.091	468.561	366.516	466.928	218.712	162.576	110.228	45.693	-	-	1.183.547	1.143.758
Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων	186.776	196.661	77.978	133.077	90.999	81.192	44.660	25.845	-3.302	-1.421	397.111	435.354
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	134.652	153.358	35.150	90.567	84.297	76.236	37.628	22.906	-2.455	-1.282	289.272	341.785
Κέρδη/ζημιές προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	121.633	141.895	-9.149	45.928	73.085	67.591	27.932	16.795	-2.304	-1.131	211.197	271.078

(ποσά σε χιλιάδες €)	Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη		Βόρεια Αμερική		Νοτιοανατολική Ευρώπη		Ανατολική Μεσόγειος		Ενδοομιλικές εγγραφές απαλειφών		Σύνολο	
	30/9/08	31/12/07	30/9/08	31/12/07	30/9/08	31/12/07	30/9/08	31/12/07	30/9/08	31/12/07	30/9/08	31/12/07
Παγιοποιήσεις (1)	21.205	43.983	36.781	126.266	48.815	36.666	32.337	21.704	-	-	139.138	228.619
Σύνολο Ενεργητικού	2.338.368	1.443.525	1.148.942	1.104.397	533.455	439.576	930.561	161.276	-1.771.678	-822.910	3.179.648	2.325.864
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.516.811	596.970	805.159	752.884	74.932	54.628	242.662	74.559	-865.811	-348.116	1.773.753	1.130.925

(1) Οι παγιοποιήσεις στις 30.9.08 παρατίθενται συγκριτικά με τις παγιοποιήσεις της χρήσης 2007.

4. Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα

(ποσά σε χιλιάδες €)	Όμιλος		Εταιρία	
	30/9/08	31/12/07	30/9/08	31/12/07
Διαθέσιμα	23.771	9.363	10	5
Βραχυπρόθεσμες καταθέσεις	107.860	158.115	2	8
	131.631	167.478	12	13

Οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας καθώς και από ρέπος. Τα πραγματικά επιτόκια καθορίζονται σύμφωνα με τα Euribor επιτόκια, διαπραγματεύονται κατά περίπτωση και έχουν μία μέση περίοδο λήξης επτά ημερών.

5. Κύριες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Όνομα θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών	Χώρα που δραστηριοποιείται	Αντικείμενο εργασίας	30/9/2008		31/12/2007	
			% συμμετοχής (1)		% συμμετοχής (1)	
			Άμεση	Έμμεση	Άμεση	Έμμεση
Μέθοδος ολικής ενοποίησης						
Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τιτάν	Ελλάδα	Παραγωγή τσιμέντου	Μητρική Εταιρία		Μητρική Εταιρία	
ΑΒΕΣ ΑΦΟΙ Πολυκανδριώτης Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Αιολική Ν.Ε.	Ελλάδα	Ναυτιλιακή	100,000	-	100,000	-
Αλμπασέμ Α.Ε.	Ελλάδα	Εισαγωγή και Διανομή Τσιμέντου	99,996	0,004	99,996	0,004
Αχαϊκή Ν.Ε.	Ελλάδα	Ναυτιλιακή	100,000	-	100,000	-
Δομική Μπετόν Α.Ε. (2)	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και Αδρανή	-	100,000	-	-
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και Αδρανή	99,679	0,321	99,679	0,321
Ιντερσιμέντ Α.Ε.	Ελλάδα	Εισαγωγή και Διανομή Τσιμέντου	99,950	0,050	99,950	0,050
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	99,995	0,005	99,995	0,005
Ιωνία Α.Β.Ε.Ε.	Ελλάδα	Πορσελάνη	100,000	-	100,000	-
Λάκμος Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	99,950	0,050	99,950	0,050
Λατεέμ Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	51,000	-	100,000
Λατομεία Βαχού Α.Ε. (2)	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	-
Λατομεία Γουρνών Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	54,930	45,070	54,930	45,070
Λατομεία Κοινότητας Ταγαράδων Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	79,928	-	79,928
Transbeton-Δομική Α.Ε. (8)	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Λατομική Δωδεκανήσου Α.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Λατομική Λέρου Α.Ε. (6)	Ελλάδα	Αδρανή	-	-	-	100,000
Λεεσέμ Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	3,172	96,828	3,193	96,807
Λουκάς Τσόγκας Μπετά Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Ναυτιτάν Α.Ε.	Ελλάδα	Ναυτιλιακή	99,900	0,100	99,900	0,100
Οικομπετόν Α.Ε.	Ελλάδα	Σκυρόδεμα και Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Πολικός Ν.Ε.	Ελλάδα	Ναυτιλιακή	100,000	-	100,000	-
Πορφυρίων Α.Ε. (3)	Ελλάδα	Παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας	-	100,000	-	-
Σίγμα Μπετόν Α.Ε.Τ.Ε.	Ελλάδα	Αδρανή	-	100,000	-	100,000
Τιτάν Διεθνής Εμπορική Α.Ε.	Ελλάδα	Εμπορική εταιρία	99,800	0,200	99,800	0,200
Τιτάν Τσιμέντα Ατλαντικού Α.Β.Ε.Ε.	Ελλάδα	Εταιρία συμμετοχών	99,817	0,183	99,817	0,183
Alexandria Portland Cement Co. S.A.E (4)	Αίγυπτος	Παραγωγή τσιμέντου	-	97,717	-	48,411
Beni Suef Cement Co.S.A.E. (4)	Αίγυπτος	Παραγωγή τσιμέντου	-	99,886	-	49,921
Titan Beton & Aggregate Egypt LLC (4) & (7)	Αίγυπτος	Αδρανή	-	97,796	-	49,205
Misricen Titan Trade & Distribution (4)	Αίγυπτος	Κέντρο διανομής τσιμέντου	-	98,943	-	49,460
Double W & Co OOD	Βουλγαρία	Λιμάνι	-	99,989	-	99,989
Granitoid AD	Βουλγαρία	Εμπορική εταιρία	-	99,668	-	99,668
Gravel & Sand PIT AD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	99,989	-	99,989
Zlatna Panega Beton EOOD	Βουλγαρία	Σκυρόδεμα	-	99,989	-	99,989
Zlatna Panega Cement AD	Βουλγαρία	Παραγωγή τσιμέντου	-	99,989	-	99,989
Fintitan SRL	Ιταλία	Εισαγωγή και Διανομή Τσιμέντου	100,000	-	100,000	-
Separation Technologies Canada Ltd	Καναδά	Μετατροπή αγρ. υλικών σε ιπτάμ.τέφρα	-	100,000	-	100,000
Aemos Cement Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
Alvacim Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Balkcem Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
East Cement Trade Ltd (4)	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	50,000
Feronia Holding Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Iapetos Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
KOCEM Limited	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Rea Cement Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Themis Holdings Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	51,006	-	51,006
Titan Cement Cyprus Limited	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Tithys Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Alexandria Development Co.Ltd (4)	Μ.Βρετανία (Ch.Islands)	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	50,000
Titan Egyptian Inv. Ltd (4) & (5)	Μ.Βρετανία (Ch.Islands)	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	50,000
Separation Technologies U.K. Ltd	Μ.Βρετανία	Μετατροπή αγρ. υλικών σε ιπτάμ.τέφρα	-	100,000	-	100,000
Titan Cement U.K. Ltd	Μ.Βρετανία	Εισαγωγή και Διανομή Τσιμέντου	100,000	-	100,000	-
Titan Global Finance PLC	Μ.Βρετανία	Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες	100,000	-	100,000	-

5. Κύριες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες (συνέχεια)

Όνομα θυγατρικών, συγγενών και κοινοπραξιών	Χώρα που δραστηριοποιείται	Αντικείμενο εργασίας	30/9/2008		31/12/2007	
			% συμμετοχής (1)		% συμμετοχής (1)	
			Άμεση	Έμμεση	Άμεση	Έμμεση
Μέθοδος ολικής ενοποίησης						
Central Concrete Supermix Inc.	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Essex Cement Co. LLC	ΗΠΑ	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Markfield America LLC	ΗΠΑ	Ασφαλιστική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Mechanicsville Concrete INC.	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Metro Redi-Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Miami Valley Ready Mix of Florida LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Pennsuco Cement Co. LLC	ΗΠΑ	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
Roanoke Cement Co. LLC	ΗΠΑ	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
S&W Ready Mix Concrete Co. Inc.	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Separation Technologies LLC	ΗΠΑ	Μετατροπή αχρ. υλικών σε ιπτάμ. τέφρα	-	100,000	-	100,000
Standard Concrete LLC	ΗΠΑ	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Summit Ready-Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Tarmac America LLC	ΗΠΑ	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
Titan Virginia Ready Mix LLC	ΗΠΑ	Σκυρόδεμα	-	100,000	-	100,000
Titan America LLC	ΗΠΑ	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Cementara Kosjeric AD	Σερβία	Παραγωγή τσιμέντου	-	74,280	-	74,280
Stari Silo Company DOO (3)	Σερβία	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	-
TCK Montenegro DOO	Μαυροβούνιο	Εμπορική εταιρία	-	74,280	-	74,280
Cement Plus LTD	Π.Γ.Δ.Μ.	Εμπορική εταιρία	-	61,643	-	61,643
Rudmark DOOEL	Π.Γ.Δ.Μ.	Εμπορική εταιρία	-	94,835	-	99,990
Usje Cementarnica AD	Π.Γ.Δ.Μ.	Παραγωγή τσιμέντου	-	94,835	-	94,835
Vesa DOOL	Π.Γ.Δ.Μ.	Εμπορική εταιρία	-	100,000	-	100,000
Alba Cemento Italia, SHPK (2)	Αλβανία	Εμπορική εταιρία	-	65,000	-	-
Antea Cement SHA	Αλβανία	Παραγωγή τσιμέντου	-	100,000	-	100,000
Salentijn Properties I B.V.	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	100,000	-	100,000	-
Titan Cement Netherlands BV	Ολλανδία	Εταιρία συμμετοχών	-	100,000	-	100,000
Μέθοδος αναλογικής ενοποίησης						
Balkan Cement Enterprises Ltd	Κύπρος	Εταιρία συμμετοχών	-	51,006	-	51,006
Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S. (2)	Τουρκία	Παραγωγή τσιμέντου	-	50,000	-	-
Μέθοδος ενοποίησης καθαρής θέσης						
Karieri AD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	48,711	-	48,711
Karierni Materiali AD	Βουλγαρία	Αδρανή	-	48,764	-	48,764

(1) Ποσοστό ελέγχου και συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο

(2) Αποκτηθείσες εταιρίες περιόδου 1.1-30.09.2008

(3) Ιδρυθείσες εταιρίες περιόδου 1.1-30.09.2008

(4) Από τις 6.5.2008 οι ανωτέρω εταιρίες ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης αντί της αναλογικής που εφαρμόζοταν έως την προαναφερθείσα ημερομηνία, λόγω εξαγοράς της κοινοπρακτικής εταιρίας Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd.

(5) Από τις 14.5.2008 η εταιρία Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd. μετονομάστηκε σε Titan Egyptian Inv. Ltd.

(6) Από τις 30.6.2008 η εταιρία Λατομική Λέρου Α.Ε. συγχωνεύτηκε από την Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.

(7) Από τις 14.7.2008 η εταιρία 4 M Titan Silo Co. LLC μετονομάστηκε σε Titan Beton & Aggregate Egypt LLC.

(8) Από τις 16.7.2008 η εταιρία Λατομεία Κορινθίας μετονομάστηκε σε Transbeton-Δομική Α.Ε.

6. Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Ανώνυμη Εταιρία Τσιμέντων Τιτάν	2006-2007	Titan Global Finance PLC	(1)
Αχαϊκή Ν.Ε.	2000-2007	Central Concrete Supermix Inc.	2006-2007
Αιολική Ν.Ε.	2000-2007	Essex Cement Co. LLC	2004-2007
Αλμπασέμ Α.Ε.	2003-2007	Markfield America LLC	2004-2007
ΑΒΕΣ ΑΦΟΙ Πολυκανδριώτης Α.Ε.	2007	Mechanicsville Concrete INC.	2005-2007
Δομική Μπετόν Α.Ε. (2)	2007	Metro Redi-Mix LLC	2006-2007
Λατομική Δωδεκανήσου Α.Ε.	2007	Miami Valley Ready Mix of Florida LLC	2006-2007
Οικομπετόν Α.Ε.	2005-2007	Pennsuco Cement Co. LLC	2004-2007
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.	2005-2007	Roanoke Cement Co. LLC	2004-2007
Ιντερσιμέντ Α.Ε.	2003-2007	S&W Ready Mix Concrete Co. Inc.	2005-2007
Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε.	2000-2007	Separation Technologies LLC	2004-2007
Ιωνία Α.Β.Ε.Ε.	2006-2007	Standard Concrete LLC	2004-2007
Λάκμος Α.Ε.	2003-2007	Summit Ready-Mix LLC	2006-2007
Λατεέμ Α.Ε.	2007	Tarmac America LLC	2004-2007
Λεεσέμ Α.Ε.	2003-2007	Titan America LLC	2004-2007
Λουκάς Τσόγκας Μπετά Α.Ε.	2003-2007	Titan Virginia Ready Mix LLC	2004-2007
Ναυτιτάν Α.Ε.	2003-2007	Separation Technologies Canada Ltd	2005-2007
Πορφυρίων Α.Ε. (3)	-	Stari Silo Company DOO (3)	-
Πολικός Ν.Ε.	2000-2007	Cementara Kosjeric AD	2003-2007
Λατομεία Βαχού Α.Ε. (2)	-	Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S. (2)	2005-2007
Transbeton-Δομική Α.Ε.	2005-2007	TCK Montenegro DOO	2007
Λατομεία Γουρνών Α.Ε.	2003-2007	Double W & Co OOD	2007
Λατομεία Κοιτότητας Ταγαράδων Α.Ε.	2007	Granitoid AD	2007
Σίγμα Μπετόν Α.Ε.Τ.Ε.	2003-2007	Gravel & Sand PIT AD	2002-2007
Τιτάν Τσιμέντα Ατλαντικού Α.Β.Ε.Ε.	2006-2007	Zlatna Panega Beton EOOD	2002-2007
Τιτάν Διεθνής Εμπορική Α.Ε.	2007	Zlatna Panega Cement AD	2005-2007
Aemos Cement Ltd	2003-2007	Cement Plus LTD	2006-2007
Alvacim Ltd	2006-2007	Rudmark DOOEL	2006-2007
Balkcem Ltd	2002-2007	Usje Cementarnica AD	2006-2007
Iapetos Ltd	2003-2007	Titan Cement Netherlands BV	2006-2007
Rea Cement Ltd	2004-2007	Alba Cemento Italia, SHPK (2)	2007
Themis Holdings Ltd	2004-2007	Antea Cement SHA	2006-2007
Tithys Ltd	2003-2007	Alexandria Development Co.Ltd	(1)
Feronia Holding Ltd	2007	Alexandria Portland Cement Co. S.A.E	2005-2007
Vesa DOOL	2007	Balkan Cement Enterprises Ltd	2003-2007
Salentijn Properties1 B.V.	2007	Beni Suef Cement Co.S.A.E.	2006-2007
Titan Cement Cyprus Limited	2006-2007	East Cement Trade Ltd	2003-2007
KOCEM Limited	2007	Titan Beton & Aggregate Egypt LLC	2001-2007
Fintitan SRL	(1)	Titan Egyptian Inv. Ltd	(1)
Titan Cement U.K. Ltd	(1)	Misrieen Titan Trade & Distribution	2005-2007
Separation Technologies U.K. Ltd	(1)		

(1) Υπόκειται σε ειδικό φορολογικό καθεστώς

(2) Αποκτηθείσες εταιρίες περιόδου 1/1-30/09/2008

(3) Ιδρυθείσες εταιρίες περιόδου 1/1-30/09/2008

7. Λογιστικές μέθοδοι

Έχουν τηρηθεί οι Βασικές Λογιστικές Αρχές του Ισολογισμού της 31.12.2007.

8. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρίας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

9. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου : Όμιλος 6.609 (30.9.2007 6.033), Εταιρία 1.110 (30.9.2007 1.105).

10. Κεφαλαιουχικές δαπάνες και εκποιήσεις

Οι παγιοποιήσεις του εννεαμήνου 2008, εξαιρουμένων αυτών που αποκτήθηκαν κατά την εξαγορά νέων εταιριών, ανέρχονται σε: Όμιλος € 139,1 εκατ. (30.9.2007 € 163,9 εκατ.), Εταιρία € 13,7 εκατ. (30.9.2007 € 9,8 εκατ.). Η αναπόσβεστη αξία των παγίων που εκποιήθηκαν ή διαγράφηκαν από τον Όμιλο κατά το εννεάμηνο 2008 είναι: € 1,2 εκατ. (30.9.2007 € 2,0 εκατ.) και είχε ως αποτέλεσμα την εμφάνιση κέρδους της τάξεως € 0,9 εκατ. (30.9.2007 κέρδος € 2,0 εκατ.).

11. Κέρδη ανά μετοχή

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών και προνομιούχων μετοχών, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδίων μετοχών.

12. Αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με τις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων της 10.5.2007 και της 20.5.2008, η Εταιρία προέβη κατά την περίοδο 1.1 - 30.9.2008 στην αγορά 2.070.310 ιδίων κοινών μετοχών, συνολικής αξίας € 55.503 χιλ. και 5.619 ιδίων προνομιούχων μετοχών, συνολικής αξίας € 108 χιλ.. Ο συνολικός αριθμός ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή της η Εταιρία στις 30.9.2008 ανέρχεται σε 3.162.116 συνολικής αξίας € 91.556 χιλ., ποσό το οποίο μείωσε τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρίας και του Ομίλου. Οι ανωτέρω ίδιες μετοχές αντιπροσωπεύουν ποσοστό 3,74% επί του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

13. Προβλέψεις

Οι λοιπές προβλέψεις (βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες) που έχουν σχηματιστεί την 30.9.2008 ανέρχονται για τον Όμιλο σε € 27,9 εκατ., και για την Εταιρία σε € 2,6 εκατ.. Δεν υπάρχουν σημαντικές προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, καθώς και για επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές στον Όμιλο και στην Εταιρία.

14. Συναλλαγές με συνδεδεμένα με την Εταιρία μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρίας στη λήξη της τρέχουσας περιόδου, που έχουν προκύψει από συναλλαγές της με τα συνδεδεμένα κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 προς αυτήν μέρη, έχουν ως εξής:

Εταιρία

Ποσά σε χιλιάδες €	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	Απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης
Αχαϊκή Ν.Ε.	6	5.852	-	4.436	-	-	-
Ιντερμπετόν Δομικά Υλικά Α.Ε.	43.467	4.237	14.586	-	-	-	-
Ιωνία Α.Β.Ε.Ε.	1.074	6.248	2.922	-	-	-	-
Finititan S.r.l.	10.566	-	7.211	-	-	-	-
T.C.U.K. Ltd	6.742	-	3.639	-	-	-	-
Usje Cementarnica AD	10.009	-	3.069	-	-	-	-
Titan America LLC	9.210	-	-	321	-	-	-
Antea Cement SHA	12.496	-	6.233	-	-	-	-
Titan Global Finance PLC	-	-	-	426.626	-	-	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	12.374	3.473	3.151	2.429	4.966	14	193
	105.944	19.810	40.811	433.812	4.966	14	193

Όμιλος

Ποσά σε χιλιάδες €	Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	Απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης	Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	-	1.090	-	95	5.109	14	193
	-	1.090	-	95	5.109	14	193

15. Σημαντικότερες μεταβολές στα ενοποιημένα στοιχεία ισολογισμού και αποτελεσμάτων περιόδου

Όμιλος

Οι σημαντικότερες μεταβολές που εμφανίζονται στα ενοποιημένα στοιχεία ισολογισμού και αποτελεσμάτων της περιόδου που έληξε την 30.9.2008 έχουν ως εξής:

-Η αύξηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων κατά € 539 εκατ. οφείλεται στην ενσωμάτωση των οικονομικών καταστάσεων των νέων εξαγορών που απέκτησε ο Όμιλος.

-Η αύξηση των ασώματων ακινητοποιήσεων κατά € 205,3 εκατ. οφείλεται στην προσωρινή υπεραξία που προέκυψε κατά τις νέες εξαγορές εταιριών που διενέργησε ο Όμιλος.

-Η αύξηση των λοιπών μακροπρόθεσμων στοιχείων ενεργητικού κατά € 15,9 εκατ. οφείλεται στις προκαταβολές που κατέβαλε ο Όμιλος για την ανέγερση εργοστασίου στην Αλβανία.

-Η αύξηση των αποθεμάτων του Ομίλου κατά € 44,3 εκατ. οφείλεται στην ενσωμάτωση των αποθεμάτων των νέων εταιριών του Ομίλου, στην αποθεματοποίηση ανταλλακτικών για την ετήσια συντήρηση των εργοστασίων και στην αύξηση των αποθεμάτων ετοιμών και ημιετοιμών προϊόντων.

-Η αύξηση του κονδυλίου απαιτήσεων από πελάτες κατά € 49,9 εκατ. συγκριτικά με το 2007 οφείλεται στην εποχικότητα των πωλήσεων, στη μεταβολή σύνθεσης πελατείας καθώς και στην ενσωμάτωση των νέων θυγατρικών (ή αύξηση ποσοστού υπαρχόντων) εταιριών του Ομίλου.

-Η αύξηση του κονδυλίου λοιπές απαιτήσεις και προπληρωμές κατά € 36,4 εκατ αφορά απαιτήσεις για επιστροφή φόρου προστιθέμενης αξίας κατασκευαστικής περιόδου των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου στην Αλβανία και στην Τουρκία καθώς και απαίτηση για επιστροφή φόρου εισοδήματος της θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου στην Αμερική.

-Η αύξηση των συνολικών δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου κατά € 528,5 εκατ. οφείλεται κυρίως στην χρηματοδότηση των εξαγορών του Ομίλου.

-Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου παρουσιάζουν αύξηση κατά € 50,5 εκατ. εξαιτίας των αναπροσαρμογών των ενσώματων ακινητοποιήσεων που πραγματοποιήθηκαν στους ισολογισμούς έναρξης των νέων εξαγορών του Ομίλου και στις προσωρινές διαφορές μεταξύ του αρνητικού λογιστικού και φορολογικού αποτελέσματος που εμφανίζει ο τομέας Βορ. Αμερικής.

-Η αύξηση του κονδυλίου προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις κατά € 66,5 εκατ. οφείλεται στην αύξηση της υποχρέωσης για αγορά παγίου εξοπλισμού στον τομέα Ανατολικής Μεσογείου και στην ενσωμάτωση των ισολογισμών των νέων θυγατρικών (ή αύξηση ποσοστού υπαρχόντων) εταιριών του Ομίλου.

-Η μείωση του μικτού κέρδους κατά € 38,2 εκατ., οφείλεται κυρίως στην αύξηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τσιμέντου και κλίνκερ, καθώς και στην αύξηση των διεθνών ναύλων μεταφοράς.

-Η αύξηση των εξόδων χρηματοοικονομικής λειτουργίας κατά € 10,6 εκατ. οφείλεται στην αύξηση του δανεισμού του Ομίλου για την χρηματοδότηση των νέων εξαγορών και στην ενσωμάτωση των οικονομικών καταστάσεων των νέων θυγατρικών του Ομίλου.

-Η μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης στα αποτελέσματα του Ομίλου οφείλεται στην επιστροφή φόρου λόγω αξιοποίησης επενδυτικών φορολογικών κινήτρων από θυγατρική εταιρία του Ομίλου στην Βουλγαρία, στην αντιστροφή της μη χρησιμοποιηθείσας πρόβλεψης, που είχε σχηματιστεί για τα αφορολόγητα αποθεματικά του Ν.3220/2004 καθώς και στην μεταβολή της σύνθεσης της φορολογικής επιβάρυνσης του Ομίλου εξαιτίας αρνητικού αποτελέσματος στον τομέα της Βόρειας Αμερικής και της αυξημένης κερδοφορίας στους τομείς Νοτιοανατολικής Ευρώπης και Ανατολικής Μεσογείου.

Εταιρία

-Η αύξηση που εμφανίζουν οι συμμετοχές σε θυγατρικές κατά € 430,6 εκατ., οφείλεται κυρίως στην αύξηση των συμμετοχών στις εταιρίες SALENTIJSN PROPRTIES κατά € 112,5 εκατ. και IAPETOS κατά € 317 εκατ., για την χρηματοδότηση των εξαγορών που πραγματοποίησε ο όμιλος στην Τουρκία και την Αίγυπτο αντίστοιχα.

-Η μεταβολή του κονδυλίου απαιτήσεων από πελάτες κατά € 19,9 εκατ. οφείλεται στην εποχικότητα των πωλήσεων και στην μεταβολή σύνθεσης πελατείας κατά το εννέαμηνο του 2008.

-Οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις παρουσιάζονται αυξημένες κατά το ποσό των € 413,4 εκατ., το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την αύξηση των συμμετοχών μας στις εταιρίες SALENTIJSN PROPRTIES και IAPETOS, όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Το ποσό της αύξησης των βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων κατά € 70,1 εκατ., χρησιμοποιήθηκε για να καλύψει μέρος των αναγκών κεφαλαίου κίνησης της Εταιρίας.

-Ο διπλασιασμός του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρίας προέρχεται από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών με αύξηση της ονομαστικής τιμής της μετοχής από € 2 σε € 4.

-Τα μικτά κέρδη προ αποσβέσεων εμφάνισαν μείωση κατά € 10,5 εκατ. ή ποσοστό 6,5% αφού τα έσοδα πωλήσεων αυξάνονται κατά € 17,8 εκατ. ή ποσοστό 4,4% και το κόστος πωλήσεων παρουσιάζεται μεγαλύτερο κατά € 28,3 εκατ. ή ποσοστό 11,8%.

Οι κυριότεροι λόγοι που συνέβαλαν στην αύξηση του κόστους πωλήσεων ήταν το μεγαλύτερο κόστος καυσίμων, ηλεκτρικής ενέργειας και μεταφορικών εξόδων.

-Τα μεγαλύτερα έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας κατά € 11,0 εκατ. οφείλονται στην αύξηση του δανεισμού της Εταιρίας για την χρηματοδότηση των εξαγορών σε Τουρκία και Αίγυπτο, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

-Η μικρότερη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της περιόδου Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2008 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο από φόρους (τρέχον και αναβαλλόμενος) κατά € 16,8 εκατ., εκτός από τη μείωση των κερδών, οφείλεται και στην αντιστροφή της πρόβλεψης φόρου ελέγχου Ν. 3220/2004 ποσού € 9,1 εκατ..

16. Χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών

Τον Μάρτιο του 2008, στα πλαίσια του τριετούς Προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (Πρόγραμμα 2007), η Εταιρία ενέκρινε την διάθεση 158.220 δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό τα χορηγούμενα δικαιώματα, έχουν μία περίοδο ωρίμανσης τριών ετών και μπορούν να ασκηθούν μετά από το τέλος της περιόδου ωρίμανσης. Κάθε δικαίωμα πρέπει να ασκηθεί μέσα σε διάστημα δώδεκα μηνών από τους χρόνους ωρίμανσης της άσκησης τους. Στην περίπτωση που η προθεσμία παρέλθει τότε τα συγκεκριμένα δικαιώματα θα ακυρωθούν αμετάκλητα.

Για όλα τα χορηγούμενα δικαιώματα αποτελεί βασική προϋπόθεση η συνεχής απασχόληση των δικαιούχων καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος χορήγησης. Ο αριθμός των μετοχών που θα χορηγείται κάθε χρόνο προσδιορίζεται ως εξής:

1) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με τα οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρίας συγκριτικά με την απόδοση των Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

2) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με την απόδοση της μετοχής της ΑΕ Τσιμέντων Τιτάν, συγκριτικά με τρεις δείκτες του Χρηματιστηρίου Αθηνών κατά την διάρκεια της περιόδου των τριών χρόνων.

3) Ένα τρίτο του δικαιώματος χορηγείται σύμφωνα με την απόδοση των μετοχών της ΑΕ Τσιμέντων Τιτάν συγκριτικά με τις αποδόσεις μετοχών δώδεκα προκαθορισμένων εταιριών παραγωγής τσιμέντου διεθνώς κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών χρόνων.

Ο λογιστικός χειρισμός των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν από το νέο πρόγραμμα έγινε σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 2 “Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν από το νέο πρόγραμμα, όπως αυτή αποτιμήθηκε σύμφωνα με το μοντέλο αποτίμησης Black-Scholes-Merten, ήταν €21,75 ανά δικαίωμα. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εφαρμογή του μοντέλου ήταν η τιμή μετοχής κατά την ημερομηνία παροχής του δικαιώματος €26,92, η τυπική απόκλιση αποδόσεων τιμής μετοχής (standard deviation) 26,20%, η μερισματική απόδοση 2,20% και η απόδοση των διετών ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2008, από τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών του Προγράμματος 2007, ακυρώθηκαν 9.420 και 3.600 δικαιώματα χορηγηθέντα το 2007 και 2008 αντίστοιχα, λόγω οικιοθελών παραιτήσεων στελεχών.

17. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις/απαιτήσεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)	Όμιλος		Εταιρία	
	30/9/2008	31/12/2007	30/9/2008	31/12/2007
Εγγυήσεις σε τρίτα μέρη για λογαριασμό θυγατρικών	-	-	1.046.949	642.650
Εγγυητικές επιστολές τραπεζών για εξασφάλιση υποχρεώσεων	90.189	59.634	27.123	14.301
Λοιπές εγγυήσεις	18.558	7.544	5.621	3.989
	108.747	67.178	1.079.693	660.940

Το Μάρτιο 2006, ο δικαστής W. Hoeveler, της Κομητείας του Miami Dade της Φλόριντα, έκρινε ότι οι άδειες εξορύξεων είχαν εκδοθεί πλημμελώς και ζήτησε την επανεξέτασή τους από το Σώμα Μηχανικών του Στρατού.

Στις 13.7.2007, εξέδωσε οριστική απόφαση, με την οποία, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου Tarmac America LLC και άλλες δραστηριοποιούμενες στην περιοχή εταιρίες διατάχθηκαν να σταματήσουν από 17.7.2007, κάθε εξορυκτική δραστηριότητα, σε μερικά τμήματα του νοτιοανατολικού μέρους της περιοχής Lake Belt, μέχρις ότου εκδοθεί από το Σώμα Μηχανικών του Στρατού συμπληρωματική έκθεση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΕΠΕ) από τις εν λόγω δραστηριότητες στην περιοχή.

Η ανωτέρω δικαστική απόφαση, επηρέασε σημαντικό τμήμα του λατομείου Pensucco, το οποίο τροφοδοτεί με πρώτες ύλες το δυναμικότητας πλέον των 2 εκ. τόνων εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου του Ομίλου Pensucco και πραγματοποιεί πωλήσεις αδρανών υλικών πλέον των 6 εκ. τόνων ετησίως στην αγορά της Φλόριντα. Επηρέασε επίσης όλες τις λατομικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στο Lake Belt, διότι διέταξε την ακύρωση όλων των αδειών εξορύξεων των εταιριών στην περιοχή μόλις εκδοθεί η ΣΕΠΕ, μετά την έκδοση της οποίας, όλες οι εταιρίες, συμπεριλαμβανομένης και της Tarmac, θα έπρεπε να προχωρήσουν σε αιτήσεις για έκδοση νέων αδειών.

Κατά της ανωτέρω απόφασης ασκήθηκε έφεση από την Tarmac και τις λοιπές πληττόμενες εταιρίες, ενώπιον του 11ου Τμήματος του Εφετείου της Ατλάντα, επί της οποίας ήδη, στις 9.5.2008, εκδόθηκε απόφαση, με την οποία διατάχθηκε η άρση της απαγόρευσης λατομικής εξόρυξης στην ανωτέρω περιοχή που είχε επιβληθεί τον Ιούλιο του 2007. Επίσης, το Εφετείο ανέπεμψε την υπόθεση στο Περιφερειακό Πρωτοδικείο της Νότιας Φλόριντα, διατάσσοντας να επανακριθεί η υπόθεση, όχι με βάση την προαποφασισμένη άποψη και την προσωπική ανάλυση του Πρωτοδική δικαστή, αλλά δίνοντας τη δέουσα βαρύτητα στις αναλύσεις και γνωματεύσεις των ειδικών, που στελεχώνουν τις αρμόδιες κυβερνητικές αρχές και οργανισμούς.

Εξ άλλου, το Σώμα Μηχανικών του Στρατού των ΗΠΑ, με πρόσφατη ανακοίνωσή του προσδιόρισε το χρόνο έκδοσης της Συμπληρωματικής Έκθεσης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΕΠΕ) που εκπονεί για την περιοχή, μεταξύ Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου 2008.

Δεν υπάρχουν άλλες επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρίας και του Ομίλου.

Η εγκριθείσα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατανομή δικαιωμάτων εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα, στην Ελλάδα για την πενταετία 2008-2012 εκτιμάται ότι, σε συνδυασμό με τη λήψη κατάλληλων τεχνικών μέτρων, δεν θα οδηγήσει σε ουσιώδη περιορισμό της παραγωγής του Ομίλου στην Ελλάδα. Για την Βουλγαρία δεν υπάρχει ακόμη κατανομή.

Οι οικονομικές χρήσεις των εταιριών του Ομίλου, των οποίων δεν έχει διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος, παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 6.

Πέραν των όσων αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, δεν υπάρχουν άλλες σημαντικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις

(ποσά σε χιλιάδες €)

Εγγυητικές επιστολές τραπεζών για εξασφάλιση απαιτήσεων

	Όμιλος		Εταιρία	
	30/9/2008	31/12/2007	30/9/2008	31/12/2007
	16.234	15.938	16.234	15.938
	16.234	15.938	16.234	15.938

Εκκρεμεί ενώπιον της Γαλλικής διοικητικής δικαιοσύνης αγωγή αποζημίωσης της θυγατρικής μας Ιντερτιτάν Εμπορική Διεθνής Α.Ε. κατά του Γαλλικού Δημοσίου, που, πρωτοβαθμώς, έγινε δεκτή για ποσό €2,7 εκατ. πλέον τόκων. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο όμως εξαφάνισε την πρωτοβάθμια απόφαση και ήδη η θυγατρική μας έχει ασκήσει αναίρεση ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας της Γαλλίας.

Ανεξιληκτικές υποχρεώσεις

Κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις

Στις 25.7.2007, η θυγατρική του Ομίλου στην Αλβανία Antea Cement Sh.A, υπέγραψε σύμβαση προμήθειας εξοπλισμού και ανέργεσης ενός νέου εργοστασίου παραγωγής τσιμέντου στην περιοχή Kruje της Αλβανίας. Το συνολικό κόστος της επένδυσης, υπολογίζεται στο ποσό των € 170 εκατ. Ποσό € 48 εκατ. έχει καταβληθεί μέχρι την 30.09.2008.

Η θυγατρική εταιρία του Ομίλου στην Αίγυπτο Beni Suef κατασκευάζει μια δεύτερη γραμμή παραγωγής, ετήσιας δυναμικότητας 1,5 εκ. τόνων, η οποία αναμένεται να περατωθεί περί τα τέλη του 2009. Το συνολικό κόστος της επένδυσης, υπολογίζεται στο ποσό των € 160 εκατ. Ποσό € 60 εκατ. έχει καταβληθεί μέχρι την 30.09.2008.

Οι συμβατικές δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, οι οποίες δεν αναγνωρίστηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, έχουν ως ακολούθως:

(ποσά σε χιλιάδες €)	Όμιλος		Εταιρία	
	30/9/2008	31/12/2007	30/9/2008	31/12/2007
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	279.723	229.308	16.415	19.710
Σύνολο	279.723	229.308	16.415	19.710

18. Αποκτήσεις θυγατρικών

Στις 6.5.2008 ο Όμιλος απέκτησε το υπόλοιπο 50% της κοινοπρακτικής εταιρίας Lafarge Titan Egyptian Inv. Ltd με τις θυγατρικές της εταιρίες Alexandria Portland Cement Co. S.A.E , Beni Suef Cement Company S.A.E., Four M Titan Silo Co. LLC, Misrieen Titan Trade & Distribution, East cement Trade Ltd, Alexandria Development Co. Ltd.

Στις 17.4.2008 ο Όμιλος προέβη στην εξαγορά του 50% της Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S στην Τουρκία η οποία ενσωματώθηκε στις οικονομικές του καταστάσεις με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης την ανωτέρω ημερομηνία.

Στις 21.12.2007 ο Όμιλος υπέγραψε συμφωνητικό εξαγοράς του 100% των μετοχών της εταιρίας Δομική Μπετόν Α.Ε. η οποία από τις 15.1.2008 ενσωματώθηκε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

Στις 6.5.2008 ο Όμιλος προέβη στην εξαγορά του 65% της Alba Cemento Italia SHPK στην Αλβανία. Η εταιρία ενσωματώθηκε στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης την ανωτέρω ημερομηνία.

Τέλος, στις 14.5.2008 ο Όμιλος εξαγόρασε το 100% της εταιρίας Λατομεία Βαχού Α.Ε. η οποία ενσωματώθηκε στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης την ανωτέρω ημερομηνία.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των ανωτέρω εταιριών, όπως αυτά έχουν προσωρινά αποτιμηθεί κατά την ημερομηνία απόκτησης της, παρατίθενται κατωτέρω:

	Lafarge Titan Egyptian Inv. Group		Adocim Cimento Beton Sanayi ve Ticaret A.S.		Λοιπές Εταιρίες	
(ποσά σε χιλιάδες €)	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε την ημερομηνία εξαγοράς	Λογιστική αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε την ημερομηνία εξαγοράς	Λογιστική αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς	Εύλογη αξία που αναγνωρίστηκε την ημερομηνία εξαγοράς	Λογιστική αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς
Ενεργητικό						
Σύνολο παγίου ενεργητικού	231.140	102.067	48.219	39.232	4.783	4.783
Αποθέματα	14.526	14.526	4.386	4.386	684	684
Απαιτήσεις και προπληρωμές	7.689	7.689	11.109	11.109	5.348	5.348
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	25.494	25.494	86	86	132	132
Σύνολο ενεργητικού	278.849	149.776	63.800	54.813	10.947	10.947
Υποχρεώσεις						
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	49.058	33.564	37.947	36.449	286	286
Λοιπές υποχρεώσεις και φόροι πληρωτέοι	33.395	33.395	17.757	17.757	8.443	8.443
Σύνολο υποχρεώσεων	82.453	66.959	55.704	54.206	8.729	8.729
Καθαρή θέση	196.396	82.817	8.096	607	2.218	2.218
Υπεραξία που προέκυψε από την εξαγορά	112.848		77.550		11.676	
Αμοιβή που καταβλήθηκε σε μετρητά	309.244		85.646		13.894	
Ταμιακές ροές για εξαγορά:						
Τίμημα εξαγοράς που τακτοποιήθηκε με μετρητά	309.244		85.646		13.894	
Διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα που αποκτήθηκαν κατά την εξαγορά θυγατρικής	-25.494		-86		-132	
Τελική ταμιακή εκροή για εξαγορά εταιρίας	283.750		85.560		13.762	

Η ολοκλήρωση της αποτίμησης των ανωτέρω αποκτήσεων θα πραγματοποιηθεί εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία εξαγοράς τους.

19. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Η Α.Ε. Τσιμέντων Τιτάν προέβη κατά την περίοδο 1.10.2008 έως 23.10.2008 σε αγορά 31.500 κοινών ιδίων μετοχών με μέση τιμή κτήσης € 23,58 ανά μετοχή.

20. Αναταξινόμησης

Ποσό € 16.890 χιλ. που αφορούσε προκαταβολές για την αγορά παγίου εξοπλισμού στο υπό κατασκευή εργοστάσιο του Ομίλου στην Αλβανία, μεταφέρθηκε από τον λογαριασμό "λοιπές απαιτήσεις και προπληρωμές" στον λογαριασμό "λοιπά μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού" στην κατάσταση ισολογισμού του Ομίλου την 31.12.2007, έτσι ώστε να είναι συγκρίσιμη με την κατάσταση ισολογισμού την 30.9.2008.

21. Κύριες ισοτιμίες ισολογισμού και αποτελεσμάτων

Ισολογισμού	30/09/2008	31/12/2007	30/9/2008 vs 31/12/2007
€1 = USD	1,43	1,47	-2,8%
€1 = EGP	7,80	8,12	-4,0%
€1 = TRY	1,81	1,72	5,6%
1USD=EGP	5,45	5,52	-1,2%
€1 = RSD	76,60	79,24	-3,3%
1USD = JPY	105,20	112,04	-6,1%

Αποτελεσμάτων	Μ.Ο. Εννεαμήνου 08	Μ.Ο. Εννεαμήνου 07	Μ.Ο. Εννεαμήνου 08 vs Μ.Ο. Εννεαμήνου 07
€1 = USD	1,53	1,35	12,9%
€1 = EGP	8,27	7,67	7,8%
€1 = TRY	1,87	1,80	3,7%
1USD=EGP	5,42	5,67	-4,6%
€1 = RSD	80,01	79,98	0,0%
1USD = JPY	105,33	119,28	-11,7%